

S'Arenal de Mallorca

S'Arenal de Mallorca
Butlletí informatiu de les
barriades de C'an Pastilla, Me-
ravelles, Es Pillarí, Ses Ca-
denes, S'Arenal, Son Verí,
Cala Blava, Badia Gran i les
altres urbanitzacions.
Edita Associació de Veïnats
Son Sunyer.
DIRECTOR
Mateu Joan i Florit
IMPRIMEIX
Imprenta Atlante
DEPOSIT LEGAL
PM 473-80
Publicitat i suscripcions
Camí Canteres 132
Telefon 265005 S'Arenal.

BULLETI INFORMATIU N.º 12

MARÇ 1982

Preu 50 Ptas.

Editorial

El Carnaval

D'exit total podem qualificar les festes de carnaval a la nostra zona. El matí plouia i pareixia que no seria possible fer la desfilada. Pocs minuts abans de començar s'aturà de ploure, el sol sortí donant llum i color a la festa més festa de s'Arenal.

La banda de trompetes i majorettes d'Alaró és fabulosa; fou un encert que encapçalés la comitiva.

Fa falta una banda de trompetes a s'Arenal. Els frares de la Porciúncula estan en condicions per muntar-ne una. Tenen personal qualificat, tenen alumnes i tenen doblers —els pares és clar—, feren un gran servei a s'Arenal si són capaços de posar en marxa una banda de trompetes que més tart podria ser la banda de música que tanta falta ens fa.

Fou un encert el que alguns hotels fessen carroçes i que l'orquestra de l'hotel hi prengues part. El carnaval va ser sonat i, és que noltros som així. Feim més renou i festa amb 300.000 pesetes que els ciutadans amb dos milions.

El tarongeret de ca ses monges, fabulós. Es va guanyar be el primer premi. Les balladores de la Porciúncula acompanyades pels xeremiers de Pina, foren

les qui recolliren més manbelletes.

La caravana publicitaria no en va agradar gens, especialment els del Ricard, jo no sé si anaven borratxos però, anant a vuit quilòmetres per hora, —la marxa de la comitiva a peu—, no hi havia motiu per passar per damunt a una quinzena de persones. Per l'any que ve ens haurem de replantetjar seriosament que feim amb els publicitaris dins la nostra Rua.

La rejidora de la gresca que és n'Angela Martín, una presidenta de jurat amb caràcter. Va amenaçar d'abandonar la presidència si es feien parts i quarts.

El vespre, la varem poder veure a les flamades de Sant Jordi, fent els honors —en representació del batle—, al president Albertí.

Molts de fogarons i torrades a Sant Jordi, una bona manera de continuar la festa de s'Arenal. Poca gent disfressada, amb lo be que se passa anant vestit de qualque cosa que ens agradi. Els arenalers tots, ens hauriem d'acostumar a disfressar-nos els dies de carnaval. Disfressar-nos els grans de la mateixa manera que disfressam els petits. Els qui ho hem fet —ho pug assegurar—, ho hem passat molt be.

Preguntes a "S'Arenal de Mallorca"

Quan s'adonaran els ajuntaments, tant de Ciutat com de Lluçmajor, que els periòdics locals estan al seu servei, tant per publicar-hi articles d'opinió com per posar-hi anuncis?

Quan tendrem ràdio en català a qualsevol hora del dia i de la nit?

Quan tendrem, televisió en català tot l'horabaixa i tot el vespre?

Quan s'adonarà la gent de S'Arenal que té una revista a la seva disposició per escriure i expressar les seves opinions?

Quan tendrem aigua i clavagueres a Ses Cadenes?

Quan ens projectaran una pel·lícula en català a S'Arenal?

Quan s'esfaltarà el tros de carrer de devora l'escola?

Quan s'arreglarà la Plaça del Consultori?

Quan ens dirà el senyor rector la missa en català a Ses Cadenes?

Quan s'adonarà la gent que la llengua parlada a València, Catalunya, El Rosselló, Andorra i Mallorca és la mateixa llengua?

Quan tendrem Ajuntament a S'Arenal de Mallorca?

Quan acabaran els col·litzadors de Madrid de pensar en dàrsenes, pantanans i plataformes dins la nostra badia?

Quan s'adonaran els immigrants de les avantatges que suposaran per a ells, —i per nosaltres— la integració lingüística i cultural a aquesta Mallorca que els ha acollits?

Quan tendrem mancomunitat de transports a l'àrea Metropolitana de Ciutat?

Quan es començaran les obres de l'Autovia de S'Arenal?

Quan començarà la gent a moure-se per demanar el Pla Parcial i l'Urbanització de Bellavista i Son Grana-da?

Quan s'adonarà la gent que una de les millors maneres que tenim ara els s'arenalers de solucionar els nostres problemes és estar dins les Associacions de Veïnats?

Quan s'adonaran els empresaris s'arenalers de la conveniència que hi hagi a la nostra zona una platja reservada per nudistes?

Quan començaran els comerciants de S'Arenal a posar el rètol dels seus establiments en català, a més de les quatre o cinc llengües estrangeres acostumades?

Quan ens donaran els nostros polítics l'Estatut d'Autonomia?

Quan hi haurà escoles a bastament per a tots els nins i nines a S'Arenal?

Quan s'obrirà el carrer Pare Rafel Serra-Zama?

Hi ha gent de S'Arenal que fa dos anys i mig que té el telèfon demanat. Quan li posaran?

L'any que ve si Deu Voui!!

Bellveure Història d'una urbanització

Un Senyor català, de llinatge Vives va comprar un bon tros de terra els anys 20, un tros que començava al torrent dels Jueus i acabava al camí Canterres. L'any 31 fou parcelat, es senyaren els carrers ben amples i es posaren els encintats de les aceres, ans més tard, durant la Guerra dels Tres Anys, qualcú amb un carro s'endugué la majoria de les pedres de l'encintat, en quedaren ben poques encara que fins fa pocs anys n'hi havia a algun cap de cantó.

Els anys 50 es construïren un parell de xalets, pareix què, amb llicència municipal però a partir del 63 que s'aprobà el Pla General Ribes Piera i aquesta zona va quedar com a reserva urbana no es donaren més llicències. La llei del sol no permetia edificar a llocs que no estassen totalment urbanitzats amb les corresponents dotacions d'aigua, clavagueres, aigües pluvials, enllumenat tant particular com públic, telèfon...

La propietat s'anà venent; la Família Nadal comprà un bon grapat de quarterades, la Família Ferrer també al igual que altres particulars compraren trossos més petits per treure-hi marès. En Vives s'en va quedar un bon tros a la part del Torrent i en va vendre o cedir —possiblement eren socis— a un senyor anomenat de mal nom Es Cubano unes set o vuit quarterades dins el comellà d'infern.

Devers l'any 70 D. Joan Nadal va reparcelar algunes propietats del Camí de les Canteres, parcel·les de meins de 400 m² i amb meins de 15 metres de

façana, que ara quedaran fora d'ordenació per no complir aquest mínim que exigeix el Pla Parcial, i la gent va començar a construir sense permís.

La cosa anava be, els guàrdies veïen que feien cases, però no deien res, en vista d'això, molts de gent va construir la seva caseta, el seu xalet, això sí, respectant una normativa, no escrita, de no fer més que planta i pis i deixar tres o més metres de jardí davant la casa.

L'any 75, en Franco morí. Les associacions de veïnats que ens bellugavem a la clandestinitat començarem a fer-ho amb força Urbanisme, fou una de les vocalies on hi havia més feina i allà anarem. Els arquitectes Carbonero, Cabello, Na Joana Roca i altres eren assidus a les reunions que feiem cada setmana... molts de gent de les associacions de veïnats arribarem a ser mig arquitectes.

L'any 78, encara comendava En Paulí Buchens a Cort, iniciarem una recollida de firmes demanant la redacció i urbanització del Pla Parcial Bellveure aconseguint que

demanassin la seva redacció el 60 per cent de metres quadrats. Poc després de passar pel registre aquesta petició hi va haver les primeres eleccions municipals democràtiques, cosa que va aturar la feina quasi un any. Llavors el topògraf es va posar malalt o l'arquitecte tenia vacances... total que la redacció definitiva del Pla Parcial es va torbar més de tres anys.

Mentrestant, la gent continuava venent i construint. La majoria de cases respectant la normativa però altres infringint-la de manera escandalosa: un aiguavess davant la casa vella dels Morey que entra dins l'ampliació del camí Canteres, una nau industrial començada fa poc ben

enmig d'un vial dins Ca'n Gorra, una construcció a mig fer dins zona verda a la zona central de la Urbanització, són tres exemples de construccions que a més d'ilegals estan mal fetes i atenten en contra dels interessos de la comunitat, és a dir, dels interessos de tots els altres propietaris. Aquests propietaris, i altres que es consideren afectats negativament pel Pla Parcial han començat una companyia demagògica i plena de falsedats en contra de la mateixa. Sens dubte, a la fi el sentit comú prevalerà i la gent s'adonarà que, amb la duita a terme del Pla Parcial Bellveure hi sortim guanyant tots.

MATEU JOAN I FLORIT

Bustia

Amb peus de plom

Salou vol segregar-se de Vila-seca. Els salouencs van recollir signatures davant notari, que representen més del 50 per cent dels empadronats a Salou, i les van presentar a l'Ajuntament de Vila-seca-Salou, perquè aquest presentés la sol·licitud a la Generalitat. En aquest Ajuntament, amb quinze regidors vila-secanos i tres de salouencs, tots els de Vila-seca no volen la segregació, tots els de Salou la volen, igual de dreta que d'esquerra: Salou és una magnífica font d'ingressos per a Vila-seca.

Però Salou ve a ésser com una noia que se l'hagués casada per força, sense el seu consentiment i contra la seva voluntat, i ara, amb la democràcia, els pobles obtenen la majo-

ria d'edat, i, com tants d'altres també, vol la nul·litat del seu matrimoni forçat. Salou, el 1936, aconseguí la separació de Vila-seca, però el 1939 la perdé de nou. Els salouencs diuen que l'Ajuntament actual fa tres anys que no inverteix res a Salou i que Salou s'està perdent, i esperen la decisió de la Generalitat. Volen que es realitzi el somni de la majoria dels salouencs, que posen en cartells als carrers centrals: «Volem Salou lliure!»

A Reus, per a la qual Salou ha estat sempre com una filla, pràcticament tothom abona la segregació. Però els partits polítics, àdhuc els més democràtics, hi van amb peus de plom, perquè, és clar, a Vila-seca tots hi tenen més militants que a Salou, i no els volen indisposar!

Jordi Pàmies

TELEFONS UTILS A S'ARENAL

*A LA PART DE CIUTAT

Ajuntament .. 227744
Tota casta de desperfectes a la via pública (entre les 13,30 i 15,00) ..
..... 227643-227644
Bombers 281250-
..... 290017
Residència de l'assegura-
rança social .. 289100
Creu roja de Ca'n Pastilla .. 264040.
Policia Nacional .. 091
Policia Municipal .. 092
Policia Municipal de
s'Arenal .. 267654
Agrupació d'hotelers ..
267654
La Porciúncula 260002

A LA PART DE LLUCMAJOR

Ajuntament .. 660050
Oficina de s'Arenal ..
..... 264071
Bombers 660756
Policia Municipal ..
..... 661767
Guardia Civil .. 264121
Radio Taxi .. 263080
Parròquia .. 263265
Club Tots Junts ..
..... 265538
Associació de Veïnats ..
..... 265005

FERRETERIA DEL BRICOLATGE

ES PONT

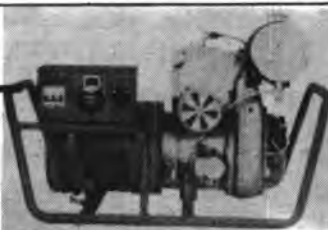
LLOGUER DE:

Compressors Hormigoneres
Grups electrogens

Motocultors

C/. Militar, 282

Ferreteria en general

50 arenalers responen

Sobre la creació del nostre municipi

Quarta relació i ja van 200 consultats.

MIQUEL GARAU I OLIVER. Xofer.

Si. S'Arenal se mereix un ajuntament. No tenim per què haver de dependre de Ciutat ni de Llucmajor.

PERE CRESPI I MORRO. Trencador.

No vull saber res d'ajuntaments. Ni de Ciutat ni de Llucmajor ni de S'Arenal.

SEBASTIA LOPEZ I BAUTISTA. Picapedrer.

Si. Fa falta.

NOFRE MOIA I PASTOR. Taxista.

Si. Amb lo gran que és S'Arenal s'ha h'aver acabat això de Llucmajor i Ciutat. Un poble no ha d'estar xapat.

ANTONI IZQUIERDO I RUBIO. Taxista. Si. Llucmajor és ben enfora i no es resol els problemes. Només venen aquí a cobrar.

JESUS MONJE BUSTAMANTE. Taxista.

Si. Ajuntament, jutjats cementeri i tot el que tenen els altres pobles.

SEBASTIAN BUSTAMANTE CHINCHILLA. Taxista.

Si. Els ajuntaments que ens controlen no solucionen els nostres problemes. Volem un ajuntament a S'Arenal.

JOSEP MAS I BAUZA. Bancari.

Si. Ens mancan moltes de coses perquè no tenim ajuntament: jutjat, institut, cementeri...

MIQUEL CHAPARRO COSANO. Mestre d'obres.

Si. Si no depenen de Ciutat ni de Llucmajor podem fer les coses a la nostra manera.

VICENTE CUENCA I TIRADO. Oficial picapedrer.

Si. No me vull molestar anant a Ciutat.

ANTONI FERRIOL I SOLER. Dependent de comerç.

Si. Ara el poble està xapat. Amb un ajuntament l'unirem.

DIEGO PEREZ COSANO. Fuster.

Si. Serà més còmode per tots. El poble ja és gran.

EUGENIO RAMIREZ DE LOS RIOS. Empleat M.O.P.U.

Si. Serà millor no haver de dependre de Ciutat ni de Llucmajor.

ELENA DE LOS RIOS ARISA. Mestressa de casa.

Si. Hi ha 13 quilòmetres per anar a Llucmajor i molt mala comunicació.

ASTRIT SELBACH. Cuinera.

Si. Els doblers de S'Arenal han de ser per S'Arenal. El poble ha de poder decidir el que sia millor pel poble.

CRISTA VICENTS. Guia turística.

Si. La zona turística de S'Arenal te una problemàtica ben distinta de Llucmajor o de Ciutat.

FRAUKE CLAUSSEN. Guia turística.

Si. S'Arenal és ben gran i el necessita. Podrem decidir el que sia millor pel nostre poble.

ANDREU GUARDIOLA I BESTARD. Taxista.

Si. Serà en benefici de tots.

ANTONIO TORRES FERNANDEZ. Tècnic en depuració.

Si. Hem de perdre massa temps per anar a Ciutat o a Llucmajor.

ENRIQUETA FREJO I VILLAR. Cambrera de pisos.

Si. Tots els pobles tenen ajuntament i noltros no.

CLIMENT NAVARRO I GONZALEZ. Bar los Clementes.

Si. Serà una gran avantatge tenir un ajuntament a S'Arenal. Estarem més atesos especialment en urbanisme i netatge.

CLIMENT GUERRERO I MARTIN. Bar Los Clementes.

Si. Serà una comoditat per tots els qui vivim aquí.

ANTONI SIMO I DURAN. Recepcionista.

Si. Per Sant Sebastià una part del poble fa festa i l'altre no. Estic cansat que em demanin si som de la part de Ciutat i de la de Llucmajor.

MARIA SOLEDAD MINANO I SANTOS. Mestressa de casa.

Si. S'Arenal esta separat i l'hem d'unir.

JOSEP DOLÇ I BIBILONI. Entrenador de l'Arenal.

Si. Es necessari pel desenvolupament del nostre poble.

DOLORS LOPEZ I ORTIZ. Cambrera de pisos.

Si. Serà millor per a tots.

MANUEL LOPEZ I SIMON. Jubilat.

Si. Fa falta.

VICENTE GARCIA I RUIZ. Hosteleria en atur.

Si. Ens hem de desplaçar a Palma per qualsevol gestió.

VINCENÇ MANSILLA I MARTINEZ. Serveis tècnics.

Si. S'Arenal ha d'esser un poble com els altres.

TERESA GARCIA I MENDOZA. Governanta.

Si. Estarem millor servits.

MAGDALENA PERELLO I LLOMPART. Mestressa de casa.

Si. Es ben necessari.

COLOMA CLAR I PERELLO. Dependent de comerç.

Si. El nostre poble està xapat i l'hem d'unir.

ANA MARIA GARCIA I RACIONERO. Administrativa.

Si. Tant Llucmajor com Ciutat es desenten de moltes coses que ens mancan a S'Arenal.

FRANCISCO FERNANDEZ I BAREA. Comerciant.

Si. Si tenim un negoci aquí i els interessos aquí, hem de resoldre els nostres problemes aquí. El poble està dividit i això ens crea problemes. L'hem d'unir.

ALICIA MELERO I CATALA. Mestresse de casa.

Si. Consider que es just que S'Arenal tenguí ajuntament propi.

RAFAEL DORADO I POU. Metge.

Si. S'Arenal te suficients habitants per no haver de dependre dels altres.

MARIA MAGDALENA VALLS. Comerciant.

Si. Es just i necessari.

DAMIA RIGO I SASTRE. Recepcionista.

Si. Per a qualsevol gestió hem de perdre tot el matí.

BARTOMEU COMPANYY I PARETS. L'amo del Bacomó.

Si. S'Arenal és suficient gran per esser poble. No tenim cap feina ni a Ciutat ni a Llucmajor.

ANTONI DORAT I SERRA. Cambrer.

Si. per tres vegades. Visc a S'Arenal i quan en vaig casar vaig haver d'anar a Llucmajor a arreglar el llibre de família i a Ciutat a cobrar les 12.000 ptes. de la mutualitat.

JOAN ORTIZ I MARC. Xatarrista.

Si. El nostre poble te mes de 10.000 habitants. Sera beneficios per a tots.

JOAN CABALLERO I MARIN. Xatarrista.

Si. Serà beneficiós per a tots.

NATIVITAT MOLINA I TORRENS. Venedora de premsa.

Si. M'agrada molt tota casta de independència.

MONTERRAT MOLL I GINART. Venedora de premsa.

Si. Quan a un poble ni hi ha ajuntament no hi ha res.

JOAQUIN CANTERO I PINA. Barber.

Si. Consider que és una bona cosa.

JOSE ANTONIO HERNANDEZ'. Cambrer.

Si. Es un "rollo" això d'haver d'anar a Ciutat per a qualsevol gestió

MARIA POZUELO I LOPEZ. Obrera en atur.

Si. Així el batle ens ajudarà a solucionar el problema de la nostre vivenda. No temin aigua ni llum ni res.

MARIA DELGADO I TORRES. Cordadora de cadires.

Si. Un ajuntament potser ens arreglaria el problema de la vivenda.

BERNAT CABOT I POL. Fotograf.

Si. S'Arenal se mereix un ajuntament.

JOSEP LLUIS BERNAT I CALDENTEI. Arts gràfiques.

Si. S'Arenal el necessita. Un poble xapat no pot anar be.

FRANCISCA CABOT LLINAS. Recepcionista.

Si. Es un problema haver-nos de desplaçar. La independència, a més de necessària és hermosa.

JOSEP CHAPARRO I COSANO. Picapedrer.

Si. El necessitam, tots els pobles han de mester un ajuntament.

JORDI MELIS I VIDAL. Picapedrer.

Si. Es convenient.

MIQUEL CLAR I BALLESTER. Manobra en peleteria.

No. S'Arenal es va construir damunt uns fonaments econòmics llucmajorers. Ara, si hi ha d'haver una perdua o una ganància ha de ser per l'Ajuntament de Llucmajor.

ANGEL HERNANDEZ I LOPEZ. Propietari Bar Joan Carles.

Si. Els ajuntaments que ens controlen xuclen molt dins s'Arenal i nosaltres ham de tenir la molèstia d'anar a pagar i fer coa.

ANTONI PASTOR I CLAR. President Brasilia.

Si. Serà una comoditat per a tots.

Solidaritat o Seguritat Ciutadanes (1)

Es possible la seguretat ciutadana i la solidaritat amb els ciutadans els mateix temps?

Ni hi ha cap dubte que cada vegada és més difícil sentir-se solidari amb els altres ciutadans, a causa de la massificació de la gent i a la agressivitat ambiental que caracteritzen les ciutats d'avui dia.

La necessitat de competir per a la supervivència produeix en els ciutadans actituds d'ENEMISTAT, POR O SIMPLE INDIFERENCIA. D'aquesta mane-

ra som capaços de reaccionar amb les actituds més absurdes y vergonyants:

Se tancan portes y finestres, al més petit renou de gresca de carrer, sense que tenguí importància el fet que algú estigui necessitat d'ajuda, encara que sia un veí, amic o parent. Se donen les passes mes espesses a la vista d'un esser humà ajagut en terra i es reacciona amb despreci envers d'ell, pensant que està gat, per asseblar-se més tard amb horror cap a ell mateix, que aquest suposat gat, en

realitat estava agonitzant i havia mort en mig del carrer.

Se fuig després d'atropellar involuntariament a algú, cegament i sense saber perquè, encara que llavors costi anys recuperar-se del shok suferit per l'involuntari y accidental atropell.

Ningú sol aturar-se a la vista d'una averia de circulació, uns per por a complicar-se la vida amb interrogatoris i declaracions a les autoritats competents, i altres, per no embrotar el cotxe amb sang.

Ni cal dir que actituds incíviques per part dels altres solen deixar la gent completament indiferent: papers tirats a terra, excrements de cans domèstics, bancs cremats o desmuntats, papereres arrebassades, contenidors girats, jardins arrasats, rètols de carrers arrebassats, senyals de tràfic abatudes. La Plaça dels Nins de S'Arenal n'es una bona mostra.

Tota això sense contar la inmundicia de papers y plàstics que, poc a poc, van cubrint el nostre paisatge.

Capitol apart mereix la cremada de les nostres muntanyes. Quantes vegades se crida l'atenció a algú que està fent, imprudentment un fogaró en mig del bosc? Quantes denúncies es plantegen a causa d'encendre foc a llocs prohibits?

RESPONSABILITAT I SOLIDARITAT, una cosa que avui dia no tenim. Respecte pels demés i per quant ens enravolta, per poder viure amb un poc més de pau i harmonia. Respecte per l'intimitat de l'altre, que jamai ha d'es-

ser confosa amb indiferència per la sort de l'altre.

Es clar que, per desgracia la seguretat ciutadana, el mateix que la rural, avui en dia, ens és molt necessària.

No tenim res contra d'ella, creim però que si, en lloc de deixar-nos dominar pel pànic, intentem ser un poc més solidaris amb els demés, i tenim més interès per tot allò que ens enravolta I ES DE TOTS, la convivència serà molt més agradable i sencilla.

EQUIP DE REDACCIO

Apunts històrics III

L'any 1914 es dona l'alta de contribució industrial al carrer de Sant Cristòfol, dues tavernetes un a nom de Gabriel Garcies i Roca, que es deia Ca Na Grina. Aquesta taverneta a més de begudes, tenia botiga i al seu forn se feia qualque pa per vendre si el comanaven. També servia de correu, hi deixaven les cartes, les hi anaven a cercar i s'hi venia tabac d'estanc.

Ca Sa Poblara era l'altre taverneta. S'obrí a nom de Gabriel Soler García, carabiner retirat. L'any següent es va donar de baixa i va posar-hi un estanc al seu fill Manolo que va posar la primera carteria rural i continuà despaxant-hi copes.

El Senyor Batle de Llucmajor, D. Joan Mojer, El Reverent Senyor Vicari Capítular D. Antoni Catany, el Reverend Senyor Rector D. Andreu Pont, D. Miquel Vanrell i alguns propietaris del poble que neixia, el dia de Sant Llorenç, dia 10 d'agost del 1915, segons trobam al periòdic "Llucmajor" amb data del mateix mes, ten-gueren una reunió a S'Arenal que decidí, segons transcrivim del mateix periòdic: "Visitar aquella iglesia y tratar de dotarla de un sacerdote que allí permanezca para promover la religión i la moralidad de aquella barriada, estableciendo un culto regular y una escuela".

Al par que el crecimiento material, hay que promover a la sólida alimentación de la cultura popular que es el alma de las poblaciones y sin la cual no se tendrá más que un con-

glomerado de casas sin vínculos sociales capaces de crear una colectividad ordenada i culta".

Aquella trobada va esser el devantal d'una altra que va tenir lloc el 18 del mateix mes amb els mateixos personatges.

D'això es pot deduir que llavors ja se pensava fer de S'Arenal un veritable poble amb vincles propis, cosa que encara no s'ha aconseguit del tot, i que hi havia propietaris enamorats del lloc, entre ells D. Miquel Vanrell, que ho deixà demostrat amb les seves inquietuds per tot lo que fos en bé de la zona i amb la casa que deixà feta amb un emplaçament triat de lluna amb gran visió i gust: Son Grauet.

No sé si va ser per dir-se S'Arenal "Els Republicans" o perquè el primer diumenge de Maig de 1920 tingué lloc al poble una gran diada d'afirmació democràtica. Lo que se es que el periòdic "Heraldo de Llucmajor" del dia 8 del mateix mes hi dedica tota una pàgina. Hi assistiren unes 5.000 persones entre llucmajorers i ciutadans. La manifestació omplí tot el carrer de Sant Cristòfol des de l'església fins a la platja. Estava encapçalada per una colla de xeremiers, ses joies per les carreres que s'havien de fer i la banda de música del partit lliberal de Llucmajor. Tancava la manifestació la Banda de música de Ciutat. Va acabar la festa amb un gran dinar al final del qual hi va haver parlaments d'En Joan Monserrat i Parets, regidor socialista de Llucmajor, en Pep Monserrat i Martí,

D. Mateu Contestí, metge de Llucmajor; D. Guillem Forteza, D. Guillem Roca Waring, D. Llorenç Bisbal, regidors lliberal, regionalista i socialista respectivament de l'Ajuntament de Ciutat, i D. Lluís Alemany, D. Antoni Pou, ex president de la diputació i ex batlle de Ciutat respectivament. Tots els oradors, com sempre, foren molt aplaudits.

Un altre fet talment important per l'història de S'Arenal, succeí a l'estiu del 1920. Fou l'instal·lació al poble de la Central Eléctrica, propietat de D. Damià Cardell i de D. Damià Pellicer. Dia 17 de maig de l'any 1923, una Comissió de l'Ajuntament de Llucmajor va venir a S'Arenal per estudiar el nombre de llums o bombetes d'enllumenat public que s'havia d'instal·lar i trobaren que amb 18 ja n'hi havia prou.

L'any 1920 fou un any molt profitós per S'Arenal. Els estiuejants d'aleshores no eren molts, però estaven enamorats de la barriada i d'aquella platja d'arena fina i blanca, envoltada de pinar i de petites muntanyoles, totes plenes d'olorosos lliquets blancs —una varietat d'assussena—. Tots ells estaven entestats que la gent de S'Arenal tengués tota classe de comoditats. A Ciutat des de l'any 1916, hi havia els tramvies elèctrics que arribaven fins al Coll d'En Rebassa. Aquella companyia no disposava de medis o no tenia coratge de fer-lo arribar fins a S'Arenal. La gent, però, estava interessada en la millora.

Antoni Galmes Riera

Se començava a parlar, només a parlar, de turisme. De l'entrebaulament d'aquells entusiasmes i primerenques idees que trobaren en D. Fernando Alzamora una persona coratjosa i animadora que sabia què duia entre mans es fundà la Societat Anònima "Tramvia Arenal" amb un capital de 1.001 accions de 500 pessetes, quasi totes suscrites per aquells estiuejants i gent del poble. Des del desembre

de l'any 1920 començaren les suscripcions amb l'abonament inicial del 10 per cent. Les suscripcions s'obriren al Foment Agrícola Industrial i Comercial a Ca D. Llorenç Cirerol i Pons i a casa dels germans Ripoll. El mateix any, la línia fou atorgada a l'esmentat D. Fernando Alzamora. Dia 25 d'abril de 1921 es féu l'emissió de les accions, i firmava com a president D. Llorenç Roses de Son Verí, D. Bartomeu

Riutort, un promotor de Ca'n Pastilla com a gerent i D. Pep Fontirroig com a secretari.

(Continuarà)

El personatge del mes

Bartomeu Gomila i Vallespir
ens contesta 40 preguntes

Per Tomeu Sbert

Son 15 anys que ha estat entre nosaltres. Ara se'n va a complir una altra tasca. Mossen Bartomeu Gomila i Vallespir rebrà a primer de març un Homenatge d'admiració i gratitud que li ofereixen els seus feligresos de S'Arenal. Crein que ell és la persona amb més mèrits per sortir a les planes d'aquesta revista com a "personatge del mes". Li demanem:

—Nom complet?
—Bartomeu Gomila i Vallespir.
—Què és el que li agrada més de la vida?
—Fer el be.
—Què li ha suposat esser sacerdot?
—Poder ajudar a moltes persones.
—I esser rector de S'Arenal?
—Obrir fronteres.
—Que opina del periòdic "S'Arenal de Mallorca"?
—Que està be.
—Què li agrada més de S'Arenal?
—La varietat de persones.
—I el que menys?
—No poder-les coneixer i tractar degudament.
—Què voldria esser i no és?
—El que som, Sacerdot!
—Un problema arenaler?
—Dos municipis amb gent d'aplegadissa de totes les parts del Mon, de totes les contrades d'Espanya i de tots els pobles de Mallorca.
—Solució?
—Fer parròquia i que tots s'estimin.

—Que enten per amor?
—Sacrificar-se amb gust pels altres.
—Que enten per amistat?
—Ajuda i lleialtat.
—Que enten per crítica?
—Perfeccionar al crític.
—Mar o muntanya?
—Compaginat no cansa.
—Música preferida?
—Polifònica, clàssica i folklòrica.
—Que admira més d'un home?
—El coratge i la constància.
—I d'una dona?
—Que sia femenina, no feminista.
—La seva major satisfacció com a sacerdot?
—Complir la voluntat dels meus superiors.
—El major disgust?
—No esser comprés.
—Quina podria ser la seva major alegria?
—Esser comprés.
—Un consell a la joventut actual?
—Que tengui sinceritat, però respectuosa.
—Un color?
—Vert esperança.
—Un nom?
—Jesús.
—A favor o en contra de l'avortament?
—Es un crim.
—Per què?
—No mataràs, dels Deu Manament de la Llei de Deu.
—Un personatge de l'història mundial?
—Jesucrist.
—Un fet important de l'història?

—El naixement del fill de Deu.
—Una època de l'any?
—La Primavera.
—Perdona amb facilitat?
—Si, i me sent molt content.
—Una pel·lícula?
—Si. "La guerra de papà" i "Perros callejeros".
—Un llibre?
—La Biblia.
—Un escriptor mallorquí?
—Costa i Llobera.
—Conversar o escoltar?
—Escoltar perquè umpli, el qui parla buida.
—Que li molesta més de la vida?
—La doble cara, la mentida.
—Com veu vosté l'església actual?
—Amb ganes d'actualitzar-se.
—Es com hauria d'esser?
—Crec que si, però és difícil.
—Què sent ara que ha d'abandonar la Parròquia de S'Arenal.
—Tranquil·litat d'haver fet amics. Il·lusió de continuar fent-ne en el meu nou càrrec.
—Un objectiu?
—Fer el millor be possible.
—Content amb el nou nomenament?
—Molt, és una tasca pastoral molt humana i cristiana.
—Qualque cosa en particular?
—L'Unió fa la força i sols amb amor s'alcança l'unió.

BRODADTS ES PONT

La casa dels brodats i de les randes, adreços de taula, llençols i mantes...

Exer. Espanyol, 3. Devora el Pont

El darrer crit en bosses i articles en pell

CURTITS

Avinguda Nacional
devora

HOTEL TOKIO

La llengua: Una responsabilitat de la premsa

Suposam que els nostres lectors deuen tenir notícia de la torrencada de cartes que la premsa diària de Ciutat ve publicant entorn de la identitat de la nostra llengua.

El mal no és nou. Més aviat diríem que es tracta d'una malaltia ja crònica que se va començar a manifestar tot d'una que hi va haver una certa tolerància en l'ús de les llengües distintes del castellà. Però de tant en tant la malaltia presenta uns períodes de particular virulència. Ara passam justament per un d'aquests períodes. Es allò que anomenam «una passa».

Les cartes, firmades amb noms i pseudònims diversos, que adesiara es repeteixen, i escrites la majoria en castellà (detall aquest ben eloqüent), han arribat a un grau d'exaltació i desmesura en el to que un ja no acaba d'entendre quina doctrina defensen. En canvi se va fent de cada dia més clar l'objectiu que se proposen: desorientar el públic lector respecte de la identitat lingüística i cultural de Mallorca i les illes germanes i, de passada, anar fomentant l'odi envers de Catalunya, país vinculat al nostre per la història, la tradició i la llengua.

Naturalment, no hi manquen les respostes o rèpliques; però el resultat no és aquesta llum que hauria de brollar de la discussió, i és natural, tenint en compte que els promotors de la campanya no cerquem llum sinó confusió.

La Premsa Forana de Mallorca, des de la seva constitució, ha adoptat una actitud clara respecte de la llengua del país. Molts de periòdics que la integren ja venien fent-ne un cert ús (el que li permetien les circumstàncies). Després, a mesura que les llibertats polítiques s'han anat eixamplant, hi ha rebut un cultiu cada vegada més ample sense que el fet haja provocat cap tensió greu ni cap histerisme digne de menció.

Sobre la identitat de la nostra llengua, les seves fronteres, les afinitats i les diversitats entre els dialectes que la componen, i el nom més adequat a tot el conjunt i acceptat científicament arreu del món, és a dir, el de *llengua catalana*, els especialistes en la matèria ja s'han pronunciat fa estona. Les hauríem de considerar, doncs, qüestions resoltes i no veim cap motiu per haver-ne de negar cap sense arguments racionals.

Per altra part, creim que la premsa mallorquina té l'obligació de proporcionar als lectors una informació objectiva i honrada dels fets, no solament per amor al país mateix, sinó per simple dignitat professional, i no veim gens clar que el lector corrent, donada la ignorància i els prejudicis regnants sobre el tema, fomentats durant el llarguíssim període de la dictadura, rebi les clarificacions necessàries sinó tot el contrari.

Creim que tots els mallorquins capaços d'apreciar certs valors estaran d'acord que la llengua és un bé del patrimoni cultural, no solament nostre sinó de tot el conjunt de l'estat i així ho proclama la Constitució. Per altra part, és un dret reconegut pels alts organismes internacionals, el de conservar la pròpia llengua. Quan una llengua se perd, se'n ressent tota la cultura universal, i quan un dret lingüístic és atropellat, se'n ressent tota la Justícia.

La premsa mallorquina té un paper en aquesta tasca comuna i si per negligència, covardia o mala fe l'abandona, contraurà una greu responsabilitat davant el poble, que, si és cert que la veritat sempre sura, a la llarga, la hi haurà d'exigir.

Per qué escrivim en la nostra llengua?

Quam iniciam el segon any de vida de la nostra revista, volem fer unes consideracions sobre el perquè de l'ús de la nostra llengua a s'Arenal de Mallorca.

La nostra postura ha estat evident i no gens dubtosa des d'un principi: emprar la nostra llengua procurant fer-ho de manera senzilla, clara, lo més planera possible, inclús utilitzant les variants dialectals a certes seccions i respectant sempre el gust i preferències dels nostres col·laboradors, sacrificant a vegades la claredat a la correcció. Al principi més d'un lector se'ns va queixar de que publicàssim en mallorquí —que no és més que la forma que ha pres el català a Mallorca— i procuràvem explicar-los les nostres raons. Es curiós que actualment qualcun dels que protestaven per aquest fet ha canviat d'opinió i ens ha alabat la nostra decisió.

I és que partim d'un contrasentit flagrant i lamentable: quan hem d'escriure, la tendència és fer-ho en castellà. Es a dir, parlem una llengua que no sabem escriure.

La culpa no és nostra, no és dels que patim aquesta situació; els culpables són els que ens han imposat, amb mires interessades, una educació que tenia, i té, per objectiu eliminar la nostra consciència de poble.

Hem de plantejar-nos seriosament la necessitat de superar aquesta situació. I pensam que tot està en superar la por

que tenim. Fora por! Es tracta d'escriure tal com parlem. L'ortografia, que és un dels temors més freqüents, no ha d'esser un obstacle. Tot és qüestió de gosadia, de fixar-nos en lo que llegim, de posar-hi atenció, de començar fent faltes, però posant interès en eliminar-les a poc a poc i millorar de cada dia la nostra expressió.

Pensem que el punt de partida, malgrat lo molt que s'ha treballat en contra, és encoratjador. A nivell coloquial, a nivell parlat tenim una llengua ben viva. Hem perdut moltes de coses des del 1715: sabem molt poc de la nostra història, de la nostra cultura, de la nostra tradició de govern; la nostra personalitat com a poble no és morta, però està ben adormida. Ara bé, hem conservat amb tota la seva vitalitat la nostra llengua que fa més de set-cents anys parlava i escribia el nostre Ramon Llull precisament a la nostra contrada, al puig de Randa.

Amb la nostra revista voldríem haver aportat el nostre granet d'arena a la tasca de recobriment de la nostra llengua a tots els nivells; és, evidentment, una petita llavor que voldríem que fructifiqués. Es tracta, com deïem, de perdre la por, el temor al ridícul, i d'escriure tal com parlem.

No oblidem aquelles paraules, plenes de sentit, del mestre Marià Aguiló: "poble que sa llengua cobra, sa recobra a si mateix".

CONSTRUCCIONS J. RIVAS MAS

ESPECIALISTES EN MANTENIMENT
D'HOTELS

CANONGE MATEU ROTGER, 25

TEL. 26 48 53

Renault

EXPOSICIO I VENDA

Cotxes nous i usats

Sant Cristòfol, 6 Telèfon 260001

S'Arenal de Mallorca

Agent: Bartomeu Jaume i Nadal

El que ens costa l'alcoholisme

El nombre increïble de begudes alcohòliques posades a la venda

A la "Viexpo 74" de Madrid han concursat 184 firmes i més de 2.000 marques diferents, estaren representat tots els vins espanyols i begudes alcohòliques afins.

El volum i multiplicat publicitària a favor del consum de begudes alcohòliques: 4.000 spots publicitaris a l'any iniciant a l'alcoholització massiva de tots els sectors socials i en el mitjà més poderós de comunicació cultural, la televisió, a més de la premsa, revistes, cine, murals, fires, exposicions, vins d'honor, etc.

Segons els metges Freixa i Larios de Barcelona, l'any 1970 s'invertiren 2.300 milions en publicitat proalcohòlica. Amb aquesta cifra es podria dotar al país de 5.000 llits hospita-

lars a l'any. (Un litre de vi costa menys que un litre de llet).

L'ANY 1978 EL VALOR TOTAL DE LA PRODUCCIO DE BEGUES ALCOHOLIQVES S'ESTIMA EN 60.000 MILIONS DE PESETAS

D'aquests 60.000 milions de pessetes. 7.000 milions foren recaudats per hisenda en concepte d'impostos. Això sense contabilitzar la importació de Whisky, anís, vins etc... Pareix ésser que Hisenda vol introduir o gravar un impost especial sobre l'alcohol i el seu consum. Servirà, potser, el que es recaudi per a finançar la construcció d'hospitals i dispensaris específics per a malats alcohòlics i toxicòmans no alcohòlics?

L'ALCOHOLISME COSTA MES DE 2.000 MILIONS DE PESETES ANUALS AL NOSTRE PAIS

Pèrdua econòmica insignificant si se compara amb les greus malalties que

deriven de l'alcoholisme. Sostenguda per forts interessos econòmics, la venda de begudes alcohòliques i la seva publicitat augmenten sense cap control estatal.

Dins Espanya hi ha més de dos milions d'alcohòlics, la qual cosa suposa més del 10 per cent de la població laboral activa. S'estima que 2.000 alcohòlics crònics estan tancats dins hospitals siquiatrics durant un any. Es considera que són 12.000 els que pateixen cirròsi alcohòlica. Les averies de tràfic motivades per l'alcohol produeixen 36.000 ferits. Més de 150.000 averies de treball són ocasionades per l'alcohol. Totes aquestes cifres indiquen que el cost directe arriba als 2.000 milions de pessetes.

Així, la suma de costos directes i indirectes ens dona unes pèrdues esfereïdores. Aquest és l'alt preu que paga el país tots els anys per l'incidència de l'alcoholisme i els problemes d'extraordinària magnitud quantitativa i qualitativa que d'ell es deriven.

DELEGACION DIOCESANA

La vivenda: Un dret, una necessitat (i 3)

Les modernes vivendes socials

1.-VIVENDES INSUFICIENTS. El primer que s'ha de dir és que el nombre de les vivendes socials, que es contrueixen ara o que s'edificaran en un proper futur, és absolutament insuficient. Quasi cinc centes s'aixecaran al Polígon de Llevant, de Ciutat, i, segons s'ens ha informat, foren de 2.500 les sol·licituts rebudes a l'Ajuntament de Palma.

2.-VIVENDES PETITES. L'Administració ha adoptat la planificació de l'habitat i les mesures en metres quadrats normals en tota Europa quan les famílies, que acostumen a viure en elles, manquen quasi absolutament de planificació familiar: matrimonis joves amb fills petits i, moltes vegades, amb els padrins vells; immigrants, que acollitzen freqüentment altres immigrants...

3.-VIVENDES AMB MANCA D'INTIMITAT. En aquestes cases, per l'acumulació dels pisos—fruit de l'escandalosa i consentida especulació del nostre sol—no sols no s'amortitzen els renous si-

nó que semblen multiplicar-se: les veus, les televisions, les discussions i corregudes, tot, s'afica dins les cases i sembla estar dins cada una d'elles.

Els materials, de qualitat dubtosa, al manco en les vivendes acabades fa tres o quatre anys, també tenen culpa d'aquesta manca d'intimitat. Les exigències de l'Administració en aquest camp, de cada dia més nombroses, esperam que ajudaran a una solució d'aquesta deficiència.

4.- VIVENDES SENSE L'EQUIPAMENT I LA INFRAESTRUCTURA SOCIAL ADEQUADES. L'esmentat Polígon de Llevant n'és un bon exemple: sense il·luminació, patèix —entre altres coses— una greu inseguretat ciutadana, la manca de serveis de tot tipus i de jardins (i això que l'espai obert allà és gran).

L'Ajuntament no vol acceptar unes vivendes que el Ministeri de la Venda ha abandonat sense acomplir les exigències mínimes, previstes a la llei.

Però, malgrat que l'Ajuntament tenguí la raó, són els ciutadans d'aquella barriada ciutadana els que paguen les conseqüències des de fa més de tres anys, sense que la situació sembli millorar a curt termini.

La problemàtica de la vivenda és complexa i greu. El que aquí hem dit, en els tres articles dedicats a aquest tema, pot donar sols una idea d'alguns aspectes d'aquest problema. Cal enllestir solucions urgents. Per això mateix, demanem des d'aquí que els més directament interessats en l'assumpte —Administració, Ajuntaments, famílies sense casa i associacions de veïns— s'asseguin a la taula de la negociació i el diàleg per tal de trobar, prest, els millors camins de sortida.

Però cal que tots, que també estam interessats en la construcció d'una societat més justa, col·laborem amb les nostres denúncies, suggeriments i solucions.

EQUIP DE REDACCIO

Argenteria i Rellotgeria

MARINA

S'Argenter de S'Arenal Carrer Salut, 21

CARNISSERIA ES PONT

(ABANS CRESPI)

TOTA CASTA DE PRODUCTES CÀRNICS

Carretera Militar, 641

MERCERIA L'ESPERANCA
CONFECCIO I MUNTATGE DE CURTINES

Carrer Salut, 18. Teléfon 26 54 09.

El local de damunt el Consultori

Aquest mes passat, el president de l'associació de veïnats Son Sunyer va dirigir una instància al batlle de Ciutat, demanant el local de damunt el Consultori per a centre cultural. Un lloc amb biblioteca on puguin reunir-se les diferents associacions i clubs de s'Arenal, a on la gent pugui anar per fer gestions, demanar informació etc. Vet aquí la contesta del senyor batlle de Ciutat:

Nous guardies de barriada

S'ha presentat a la nostra associació de veïnats el nou policia municipal de s'Arenal. El seu nom és Joan Mut i Garcia, és d'Establiments, te 23 anys i és fadrí. Ja ho saben ses areneres, pot ser un bon partit. L'atletisme és la seva afició principal.

Una quinzena els matins i l'altre els horabaixes està al servici dels areneres, de moment es pot localitzar a l'entrada i sortida dels nins de l'escola nacional, més envant disposarà de radio-telefon connectat al 092 i d'un vespiño per desplaçar-se ja que la seva demarcació va des del torrent dels Jueus fins

el balneari 2. Un servei que ens agradà molt del nou policia, fou l'aferrada de cartells de SA RUA. Era ben hora que els policians ens ajudassin i no haver-ho de fer tot els membres de l'associació.

Al.lotes de S'Arenal

Na Joana Bover i Velasco, va néixer fa 16 anys a s'Arenal. Va anar a escola a Ca ses Monges des de guarderia fins a octau d'EGB, llavors va fer fins a segond de BUB a l'institut Ma. Antònia Salva de Llucmajor.

Si hi hagués hagut un institut a s'Arenal hauries continuat els estudis?

No m'agradava estudiar, a més tenia problemes amb alguns professors. De totes maneres un institut fa molta falta a s'Arenal. Molta de gent deixa els estudis per aquest motiu.

Quin esport practiques? Footing.

Els allots juguen a futbol, basquet, petanca... Per què jugau tan poc les allotes?

Les allotes tenim molta feina, fer el menjar, escudar, estudiar, no tenim temps com els homes.

Principal tret del teu caràcter.

Caràcter obert, cosa que a vegades me dona disgusts.

Que prefereixes en un home?

Que sàpigue compartir les meves opinions.

I en la dona.

Lo mateix.

Ocupació preferida?

Escotar música i ballar.

El teu somni de benestar?

Tenir un home que

m'estimi i salut.

Un color?

Verd.

Un aucell?

El gorrió.

Una flor?

La rosa vermella.

Un nom?

Rafel.

Que és el que més destestes?

La falsedat, la manca de companyonia.

Quin caràcter històric desprecies més?

Els nasis.

Quin fet militar admires més?

No cap

Quina reforma política?

No m'agrada la política.

Segons el cap de Policia de s'Arenal el 70 per cent de delinqüents de la zona habiten a s'Arenal. Que penses d'això?

En lloc de tancarlos a la presó els duria a fer treballs forssosos.

T'agrada l'ambient de s'Arenal?

S'Arenal és un dels millors pobles de Mallorca. M'agrada molt.

Independència de s'Arenal?

Un poble xapat no pot anar be mai. Sense ajuntament no podem solucionar mai els nostres problemes.

Aquests dies has estat elegida secretària del Club Parroquial Tots Junts. Què és aquest club?

Som un grup d'amics, alguns amb ganes de fer feina.

Aquest club, és obert o preferiu esser pocs?

Qualsevol jove de s'Arenal hi és ben arribat. Que opines de la revis-

ta "S'Arenal de Mallorca"?

Està molt be. Ens permet expressar les nostres opinions. Ja era hora de tenir una revista en mallorquí que impulsas la independència del nostre poble!

Aquesta terra Els diaris de Ciutat

Qualsevol foraster arribat de fresc a Mallorca, llegint els diaris de Ciutat podria arribar a la falsa conclusió que els mallorquins no tenen altra preocupació que la de la llengua autòctona; quan tots sabem que si hi ha un tema que no lleva la son a ningú, i sobre tot als anticatalanistes és aquest. Però els diaris de Ciutat estan empenyats en demostrar el contrari i amparant-se en un suposat dret a la llibertat d'expressió, que si molt convé, seran els primers en conculcar, no s'estan de publicar cap carta de contingut anticatalà. De les altres sí que de tant en tant n'exravien alguna.

Aquestes cartes no ens han de fer suposar que els anticatalanistes històrics siguin gaire, ja que als quatre diaris apareixen la mateixa mitja dotzena de persones, així noms com els de Jaume Martorell, Feliu Truyols etc. ja comencen a ser coneguts. Tots aquests noms corresponen a senyors ja d'edat; tots varen fer la guerra i la varen guanyar! Amb això ja ho hem dit tot.

Fa una partida d'anys En Franco,

Deu l'hagi perdonat, encara era viu, arran de l'afer d'En Pep Gonella, el «Diario de Mallorca» va decidir posar punt a la polèmica i va anunciar que no publicaria pus escrits referents a aquest tema, ja que considerava que la discussió havia donat de si tot quant podia dar. ¿Per què aquests darrers anys els diaris han tornat a obrir les seves pàgines als anticatalanistes que tanmateix han estat incapaces d'aportar cap nou argument que ja no haguessen exhibit fa deu anys? Si ens hem d'aliendre a uns quants articles de fons publicats a «El Dia» tot es deu a la necessitat de contrarestar els excessos dels catalanistes. ¿Quins són aquests excessos? D'això no en parlen. Ja sabem que a «El Dia» són molt conservadors i mesurats, per això observen al peu de la lletra l'antic precepte que recomana divulgar el nom del pecador i amagar el pecat.

Per si qualcú encara no se n'ha adonat, ha arribat el moment de dir ben clar que els diaris de Ciutat no juguen net ni són imparcials i que la suposada llibertat d'expressió a

què afluixen, no és més que hipocressia que en alguns casos ha arribat a uns graus de refinament i virtuosisme al·lucinant. Voleu un botó de mostra? En motiu de l'homenatge que aquests dies hom ha retut a Francesc de B. Moll el «Diario de Mallorca» li va dedicar tot un editorial en el qual no apareixia ni una sola vegada el mot «Català». Tractant-se d'En Moll hem de convenir que ni els circs més afamats del món presenten jocs d'equilibri tan espectaculars com l'esmentat editorial.

PEDRADA

La delegada del Ministeri de Cultura, la delegada del Ministeri d'Educació, l'honorable Albertí i en general els polítics de la U.C.D. no saben si a Mallorca es parla el català o l'hotentote. Si de veritat tenen ganes d'aclarir-ho d'una vegada i ja que no varen tenir ocasió de fer-ho quan anaven a escola, els podria recomanar un mètode a l'abast del seu coeficient intel·lectual: no estaria malament que es tornassin matricular a 1.º d'E.G.B.

La gent

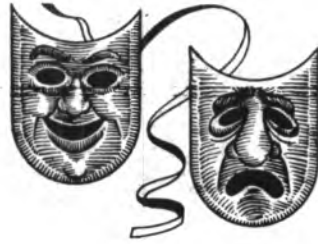
Al delegat de l'Ajuntament de Lluçmajor li cauen malament les festes d'hivern. El batle Clar tenia ganes de potenciar al màxim el nostre carnaval, ho va dir i ho varem escriure: "potenciarem física i econòmicament el carnaval de s'Arenal". Al Senyor Rodríguez Valencia però això no li va be i a la comissió informativa de cultura referent al carnaval -nosaltres no hi erem, però com si hi haguéssim estat-, va retallar al màxim la potenciació econòmica, 25.000 pessetes és ben poc. De banda de música res de res i això que una banda de música és essencial a un carnaval. Fins i tot posen dificultats a deixar els caps grossos als joves del Club posant per excusa que per Sant Antoni els perderen un pedaç o dos dels vestits. Més se perdé a la guerra de Cuba. Total, que els llucmajorers amb el delegat de l'Ajuntament que,

és arenaler, al cap davant, no ens ajudaran massa a potenciar unes festes de carnaval que de cara al turisme poden ser ben rendables.

A Ciutat no són molt millors. Allà si que participam a la Comissió de Cultura amb veu i sense vot. Indigna que programin una RUA de dos milions de pessetes, -només per propaganda a la premsa 450.000 pessetes-, i a s'Arenal, el rebost de Mallorca fins i tot en Paco Leza reconeix que ho som el REBOST, ens concedeixin 100.000 pessetes.

Pessetes de les que quan arribin tendrem factures i rebuts ja ferà un parell de mesos perquè els Ajuntaments tenen la costum de pagar tard. I dig que guardam les factures perquè sempre hi ha els malpensats de torn. Si Sant Vicenç de Paül aixiqués el cap li feria un sermonet a qualche monge malpensada. Que els de les asso-

6.º Carnaval Playa de Palma

SABADO - SAMEDI
SATURDAY - SAMSTAG
20 Febrero 1982

ciacions de veïnats al igual que les altres entitats que es bellugan per s'Arenal no tenim un sou oficial com el regidors i funcionaris dels ajuntaments. Feim feina gratis et amore i ho podem fer perquè tenim un sou o som directors de qualche cosa, jo ho som d'un periòdic i En Toni des Jamaica ho és del seu Restaurant, vivim austerament sense que ens manqui quasi res.

A les festes de Sant Antoni no hi vam verure cap hotelier. En Canals tenia feina, En Vidal es va

perdré, En XAMENA que és el president de tots estava convidat al dinar i no hi va venir. Se compren que no vulguessin dinar amb el Batle de Ciutat que és socialista, el que no se compren és que no volguessin fer els honors al batle de Lluçmajor que es de dretes.

Un altre dia convidaren el BISBE de Mallorca a veure si venen i si això no dona resultat sempre ens queda el recurs de convidar al Ministre Rodríguez Miranda.

I és que els nostres hotelers pareix que no saben a quins temps o a quin país viven. Fan uns programes de CARNAVAL i els fan en quatre llengües. Totes quatre forasteres. Que passa, estimats? Es que no som prou importants o no som prou comercials? Que la dictadura és morta i que el català amb l'Estatut d'Autonomia serà oficial i l'anglès no, és i serà un fet ben prest.

No siau així que Espanya al igual que Roma, no té cap traïdor.

L'emissora de FM de Mallorca, discriminada

La Promotora Mallorquina de Mitjans de Comunicació, constituïda per 680 socis i més de set mil signatures de suport, amb la normalització del català com a objectiu, no ha rebut la concessió per a l'emissora sol·licitada

La Ciutat de Mallorca. (Sebastià Verd).— El Partit Socialista de Mallorca ha manifestat públicament la seva protesta contra la discriminació de què ha estat objecte la Promotora Mallorquina de Mitjans de Comunicació en relació amb la concessió d'autoritzacions per a emissores de freqüència modulada. A la Promotora, no li n'han concedida cap, tot i ésser una de les primeres societats que la va sol·licitar. La nota dels nacionalistes assenyala que arran de les informacions aparegudes a la premsa sobre les autoritzacions d'emissores de FM a les Illes Balears, realitzaren contactes amb la junta de govern de la Promotora, la qual manifestà "no haver rebut cap notificació administrativa referent a les sol·licituds d'obertura i explotació d'emissions en FM que l'esmentada societat té presentades".

El PSM assenyala en el seu escrit que la discriminació en aquest cas és evident, ja que el projecte presentat per la promotora mallorquina pretén com a ob-

jectiu fonamental la normalització de la nostra llengua i cultura. Al mateix temps respon a l'anhel popular, com ho demostra el fet que sigui constituïda per 680 socis de diferents estaments socials, creences i filiació política. Té, per altra banda, el suport de més de set mil signants i també el suport institucional de la major part d'institucions.

La societat Promotora Mallorquina de Mitjans de Comunicació, S.A., va ser constituïda el febrer del 1979, i, per tant, pot ser considerada capdavantera de les FM. Particularment sembla fàcil de demostrar que la seva sol·licitud és anterior a la major part de les emissores que s'han concedit. El PSM, com la majoria de ciutadans, no coneix, almanco oficialment, els arguments emprats per a donar resposta a les peticions; però, a la llum de les concedides, s'ha de creure que la discriminació soferta per la promotora és un fet arbitrari i que en conseqüència obliga a emprendre les accions polítiques adients.

Ferro Vell-cotxes averiats
Tota casta de xatarra

TRANSPORTS CASTELLANO

C/. P. Rafel Serra, 19-A baixos
Tel. 262025

HOTEL PLAYA GOLF

BOTIGA DE
SOUVENIRS
OBJECTES
DE REGAL

PERRUQUERIES
DE
SENYORES
I CAVALLERS

INSTITUT DE
BELLESA
SAUNA-MASATGES
BEAUTY FARM

CTRA. ARENAL, 366 - TEL. 261824 - PLAYA DE PALMA (MALLORCA)

DISCOS STOP

CARRER TERRAL

DEVORA EL CLUB NAUTIC

S'ARENAL DE MALLORCA

GUARDERIA PETITO

Plaça Reina
M.ª Cristina s/n.
Tel. 26 68 15 - S'ARENAL

BENAVENTURATS els qui s'empobreixen per invertir i crear llocs de treball, perquè acumulen accions del Regne.

BENAVENTURATS els qui renuncien a una pluri-ocupació o a unes hores extres, perquè tenen un lloc assegurat en el Regne.

BENAVENTURATS els funcionaris públics que treballen pels assumptes dels altres com si fossin cosa seva, perquè Déu ho tindrà en compte.

BENAVENTURATS els qui no s'aprofiten de la situació de crisi per augmentar el seu guany, perquè saben a on trobaran el seu benefici.

BENAVENTURATS els polítics i sindicalistes, que s'esforcen a crear autèntiques solucions a l'atur, perquè acceleren la vinguda del Regne.

BENAVENTURATS serem tots quan deixarem de dir: "Si no me n'aprofit, se n'aprofitarà un altre"; quan deixarem de pensar: "Si tothom ho fa, no deu ser dolent"; quan deixarem de raonar: "Respectant la llei puc fer el que vulgui", perquè llavors la vida en societat serà un avanç de la felicitat del Regne.

AIXÒ TAMBE VA PER TU !!

COMUNITATS CRISTIANES DE MALLORCA

ASSOCIACIO DE VEINATS

Tots els dilluns a les 6
de l'horabaixa,
reunió al Bar Jamaica

AUTO ESCUELA

Rafael Fiol

Llucmajor: Pescadors, 1. Tel. 660246.
S'Arenal: Plaça dels Nins, 3 Tel. 264351.
Pista pràctiques, Tel. 661725.

Bar Restaurante

Los Navios

TAPES VARIADES, BODES,
COMUNIONS, BANQUETS
CARRER MENORCA
TEL. 263080

FORN CA'N DAMIA

Especialitat en: Ensaimades,
Coques cafeteria, Coques
de noces,
Patisserie en general
Plaça dels Nins Telefon 266398
S'Arenal de Mallorca

CAFETERIA-BAR JOAN CARLES

(Abans Bar Manila)
Plats combinats - desdijunis - variats - paelles - hamburgueses
Obert tot l'any
Carretera Militar, 629
Tel. 261032.

S. Mary

Venda de material fotogràfic.
Revelats i còpies en 24 hores
Descomptes especials per a residents.
C/ Marbella, 43
Enfront de l'Hotel Kontiki.

Els dilluns a les 9,30 En Tomeu Sbert informa des de S'Arenal.

• Els dilluns —quan el primera regional preferent ha jugat a casa— a les 8'30 i per F.M. En Mateu Joan dona la crònica esportiva.

Els dimarts a les 13,30 a la veu dels pobles, En Mateu Joan informa des de S'Arenal.

RADIO POPULAR ES COSA NOSTRA

El cine que veurem

Per Lluís M. Segura

No és la primera vegada que he comentat que és molt difícil fer la programació per tot el mes, sense que, a la fi, s'hagin produït alteracions a la mateixa.

El mes passat m'ha donat altre volta la raó. La cartellera que anunciavem, ja a la segona setmana de febrer va quedar desfassada degut a que, per circumstàncies diverses, es va canviar el sistema de programació, fent-ne un de totalment nou, amb canvis substancials, tornarem als quatre programes setmanals i canviarem el dia de repetició dels programes.

De manera que ara, seguint aquesta nova modalitat de programació, se projecta un programa exclusivament pels dijous, un altre pels divendres i dissabtes, un altre programa només pels diumenges i un altre programa els dilluns i dimarts.

Esperam que aquest mes de març amb l'arribada de la primavera, no surtin noves idees que ens facin canviar els plans tal

com els tenim ara. No obstant això, vull fer constar, també una vegada més, que sempre que es produeixen aquests canvis, són per a millorar allò que estava previst i adaptar millor les projeccions a les noves circumstàncies.

I ja aficats a començar la programació prevista pel mes de març, cal destacar que hi ha un parell de pel·lícules de recent estrena a Ciutat, i que tendrem l'oportunitat de visionar a la nostra Sala Virginia. Ens referim a LAS CALIENTES SUECAS DE IBIZA, EXTERMINIO, YO CRISTINA F, que encara està en cartellera a Ciutat, PENA DE MUERTE PARA UN MENOR, ARTHUR I LA SEGUNDA GUERRA DE LOS NIÑOS. Per altre banda, pel·lícules de renom com 10 LA MUJER PERFECTA, pel·lícula que va llançar a n'en Bo Derek i a n'en Dudley Moore a l'estrellat, aquest darrer també protagonista d'ARTHUR, EL ALAMO superreposició amb l'inoblidable John

Wayne, MC VICAR —que narra l'història d'aquest tristament cèlebre delinqüent—, MANOS DE SEDA, —una altre divertida comèdia del n. 1 italià que és n'Adriano Celentano—, INUNDACION, ABANDONADOS EN LA ISLA PERDIDA, STAR CRASH, MANAOS, GRUPO SALVAJE I LOS PRIMEROS GOLPES DE BUB CASSIDY Y SUDANCE KID entre el gènere de pel·lícules d'acció. EL PERISCOPIO amb na Laura Genser, PATATA CALIENTE amb n'Edwige Fenech, LAS DELICIAS DE LOS VERDES AÑOS amb na Maria José Cantudo i, LOS BINGUEROS amb en Pajares i n'Esteso, dintre del gènere frívol, i per últim, la tornada a la nostra pantalla d'en Lluís de Funes a EL AVARO.

Com podeu comprovar, novament una cartellera ben assortida que agafa tots els estils i gèneres, per a tots els qui amb la seva assistència fan possible aquest esforç.

Cartellera

Sala Virginia

Dia 4. Acció i lluita a LOS GUARDAESPALDAS DEL KARATE, i la pel·lícula eròtica de més èxit recent LAS CALIENTES SUECAS DE IBIZA.

Dies 5 i 6. Bo Derek, la sex simbol n. 1 ara, als Estats Units, juntament amb Dudley Moore a "10" LA MUJER PERFECTA, de complement ESTIGMA.

Dia 7. Una nova aventura de Tarzán-Weismüller TARZAN I LA SIRENA i la superreposició EL ALAMO amb en John Wayne, l'etern vaquer.

Dies 8 i 9. TRAGEDIA SEXUAL DE UNA MENOR la pel·lícula S dels dilluns i dimarts i MACVICAR un relat trepidant de l'història del famós delinqüent.

Dia 11 Sofia Loren torna a la pantalla amb ANGELA, una comèdia dramàtica de profund contingut i, PATATA CALIENTE, amb tota l'exuberant bellesa sexy d'Edwige Fenech.

Dies 12 i 13 Extraordinari programa amb EL

PERISCOPIO, una explosiva combinació amb l'humor de SAZA i el sexy de Laura Genser, a més, la superproducció, EXTERMINIO.

Dia 14. Adriana Celentano segueix a la bretxa a MANOS DE SEDA i dins el mateix programa, SIAR CRASH (xoc de galatxies).

Dies 15 i 16. María José Cantudo y Paco Algora a LAS DELICIAS DE LOS VERDES AÑOS i la pel·lícula més forta recen sortida de les cartelleres de Ciutat "YO, CRISTINA F".

Dies 18 i 19. Fantàstic programa per a tots els públics en honor a Sant Josep: ABANDONADOS EN LA ISLA PERDIDA i més acció a INUNDACION.

Dia 20. Jamai l'Oest es va banyar amb tanta sang com a ¡GRUPO SALVAJE! dues hores i mitja d'acció i mort.

Dia 21. Qui és, MISTER "X"? i torna en Lluís de Funes a un altre de les seves divertides creacions EL AVARO.

Dies 22 i 23. La pel·lícula S d'aquesta setmana és d'allò més fort i eròtic ORGIA DE NINFOMANAS. A més, PENA DE MUERTE PARA UNA MENOR, justícia?

Dia 25. LOS BINGUEROS. No necessiten presentació, són en Pajares i n'Esteso. A continuació una aventura espectacular, MANAOS.

Dies 26 i 27. Dudley Moore, l'heroi de "10", ara és ARTHUR el seu èxit més recent, a més Marcelo Mastroiani a DOBLE ASESINATO.

Dia 28. El darrer diumenge del mes, la bomba del març LA SEGUNDA GUERRA DE LOS NIÑOS i per si fos poc, LOS PRIMEROS GOLPES DE BUD KASIDI Y SUDANCE KIDD.

Dies 29 i 30. Se senti jove i vigorós visionant EL INCANSABLE PROSTITUTO classificada S i un altre S que ho és per la seva cruïra, MIEDO EN LA CIUDAD DE LOS MUERTOS VIVIENTES.

¿Cuántas mujeres ha encontrado en su vida que merezcan un 10?

EL FILM DE
BLAKE EDWARDS
"10"
La mujer perfecta
Una comedia
sabrosamente tentadora para los
adultos que cuentan

Una presentación de **ORION** PICTURES
a través de Warner Bros. Una Compañía Warner Communications

La nit

BACOMO

Cada vespre a partir de les 9,30, música de disco.

FLASH

A partir de les 10, cada vespre, discoteca.

CLUB LATINO

Divendres, dissabtes i diumenges, a partir de les 10, dues orquestes.

BOLERO

Cada dia, de 15,30 a 19, gales tercera edat. Divendres, dissabte i diumenge, a partir de les 22, ball amb orquesta.

CANNABIS

Cada vespre, música de

disco, dissabtes i diumenges gales juvenils a l'hora baixa.

Club El Buho Verde BAR TOP-LESS

A partir de les 21,00 ambient molt agradable. Platja de Palma, entre balnearis 6 i 7.

DISCO CHIC

Cada vespre a partir de les 10.

Tres videos, quatre bars i un conjunt de fontanelles i plantes que us transportaran a nits meravelloses.

Platja de S'Arenal, Balneari, 3.

Nigth Club MAKIAVELO

Cada setmana de divendres a diumenge. Bonet de Sant Pere, amb el seu show especial i la gran orquesta Badia de Palma amb la seva genial cantant Carol.

Platja de Palma, sortida no. 5.

BINGO BAHIA DE PALMA

Servei de bar i snack. Carrer del Gran i General Consell, 38 - S'Arenal de Mallorca.

BAR TOP-LESS

LOCAL AMPLIAT

Ambient molt agradable

Entre els Balnearis 6 i 7

NIGHT CLUB

MAKIAVELO

Cada setmana, de divendres a diumenge Bonet de Sanpedro amb el seu show i la Gran Orquesta Badia de Palma amb la seva genial cantant CAROL

Platje de Palma, sortida no. 5 - Telèfon: 26 32 57

Bar - Mesón

El Pueblo

-PA AMB OLI
-FRIT MALLORQUI
-CARAGOLS

María Antonia Salvá, 51.

Disfresses

De L'Avui

Segurament ja no podré conèixer mai el plaer de disfressar-se. Dic «plaer» perquè la gent que es disfressa sembla que s'ho passa d'allò més bé, i dic «mai» perquè si he viscut tants anys sense disfressar-me per Carnestoltes ja no és previsible que canviï de costums. Hauria d'arrossegar-m'hi la facècia espontània d'un grup d'amics.

Disfressar-se és un instint antiquíssim de l'ésser humà, com ballar, fer focs, posar-se màscares, pintar-se... Amb el permís dels meus amics naturistes, em sembla que el retrobament del nu —que és la forma més «austera» d'anar «vestit»— és el producte d'una determinada «civilització» ja força sofisticada, mentre que la disfressa (i les peces habituals de vestir, que sempre són simbòliques d'alguna cosa) és l'exponent d'una «cultura». Una cultura que els segles, les religions i els Estats han desvirtuat, o han mirat d'adaptar a les seves conveniències. És evident que el carnaval està lligat a la quaresma —sense quaresma el carnaval no tindria sentit— i per això és una manifestació que cal estudiar dins la història del Cristianisme. El que passa és que l'instint que deia és molt més antic, es troba en els rituals orgiàstics i «primaverals», per entendre'ns, i després d'uns segles de domesticació cristiana l'impuls va perdre la justificació pre-penitencial i recupera el caràcter de manifestació espontània de l'espècie humana. El que el nostre temps hi ha afegit és la dimensió turística.

La disfressa és un «joc», però un joc diferent de tots els altres, perquè no es tracta d'un joc per a guanyar, per a «denir», sinó d'un joc per a «ésser». Exactament, el joc d'ésser un altre. I potser, més que voler ésser concretament res —aquell pierrot, aquella japonesa, aquell pirata—, el que es pretén és «deixar d'ésser» un mateix, ni que sigui per unes hores. Per això se solen triar les disfresses més exòtiques. Ens costaria d'imaginar que un paleta es disfressi d'executiu o un empleat de banca es disfressi de mecànic; no tan sols es tracta de trencar amb la pròpia identitat, sinó també amb la vulgaritat de la societat que ens envolta.

Aquest trencament, és clar, pot ser discret o escandalós, de «sano esparcimiento» o «atentatorio a la moral» i a las buenas costumbres», segons la terminologia més acreditada, i tenint en compte la relativitat d'aquests conceptes en successives èpoques i en diversos països, la història del carnaval és la història de les contínues contradiccions humanes sobre el que està bé i el que està malament.

En un país on la dreta va tot l'any disfressada de centre, els llops d'ovella i les ovelles de llop, els centralistes d'autonomistes, i on belluga tanta gent emmascada, el carnaval i els seus «excessos» no us han d'espantar: sempre serà una festa de col·legi, una gresca d'esbarjo. Els més ingenus poden disfressar-se de «doapa»...

Josep M. Espinàs

Ball de mascaretes

De L'Avui

Ahir parlava de disfresses i, en fer una referència a «la moral i els bons costums», se m'acudí de fullejar el llibre *Un siglo de baile en Barcelona*, d'Aureli Capmany. S'hi troben documents molt significatius, alguns dels quals reproduiré fragmentàriament en castellà, perquè la redacció és intradueïblement pintoresca.

Hi ha una «instrucció» del govern per a la concurrència als balls de màscares de l'any 1798, després d'haver demanat al rei el permís «para que se den algunos Bayles públicos de Máscara en les Carnestolendas del presente año, a fin de facilitar con su total producto la manutención de tantos Pobres, que por las actuales ocurrencias se ven reducidos al más infeliz estado de miseria». Vet aquí una «disfressa» típica del divertiment dels rics: la beneficència. Diu la nota oficial que ja és molt gran el nombre dels qui es presenten demanant «el diario sustento» i hi afegeix, agafeu-vos fort, «cuyos brazos se destinan a la utilidad y adorno de la Patria que los alimenta».

No entenc gens això del «adorno», però en canvi el que segueix queda molt clar: «considerant-se insuficients tots els auxilis que la més sàvia providència ha practicat fins ara»... s'acudeix al ball de carnaval per a posar remei a la pobresa «amb el patronal desvelo del gobierno». És a dir, el fracàs social es apedaga amb un èxit de societat.

D'una societat, que hom avisa perquè «dos amos instruyan bien a los Criados de que mientras los aguardan no ocasionen disturbios;

no se descompongan, no digan palabras a Máscara alguna a no ser preguntados; que respeten a cualquier Ministro de Justicia o Soldado aunque estuviese solo; que cada Coche-ro se mantenga sin separarse de su caja; que no canten ni vocean, impidiendo el ser oídos quando los llaman sus dueños; pues la pena menor que puede imponerseles por inquietos, perturbadores e insolentes es la de cárcel».

Les restriccions imposades als assistents al ball són moltes i molt detallades, i a la vegada ambigües: quines són les «extrañezas particulares que incomoden el concurso»? Hi ha una decisió sensacional: per tal d'evitar «das resultados» que en d'altres ocasions han produït els discursos satírics de les màscares, «se prohíven aun los más indiferentes». Muts i a la gàbia, doncs, «pues de este modo no habrá motivo para que ninguno se resienta de las palabras de otro». Oh, i tant! Prohibeix també l'ús de joies, rellotges i objectes de valor, perquè es poden perdre, i vestir roba massa bona perquè es pot embrutar. Ja només falta que, per a evitar que algú sigui trepitjat, en aquest ball es prohibeixi ballar...

Una nota curiosa: es prohibeixen tota mena de capes i mantes, llevat de «la Mantilla terciada a la valenciana, Rebosillo a la mallorquina o Capucha a la catalana, como vayan según el uso de dichos países». Ves per on, l'article XI d'una Instrucció del govern reconeix, el 1798, per la via indumentària, la identitat dels Països Catalans.

Josep M. Espinàs

Còrsega, per exemple

Sovintegen els fets que porten a donar valor gairebé axiomàtic a l'afirmació segons la qual mai no hi ha res de nou sota el sol, car la repetició és un dels fenòmens més corrents a la vida individual i col·lectiva dels homes. Si en voleu una nova confirmació, podem aturar-nos, avui, uns instants, a veure allò que està passant al projecte del govern francès que pretén donar un «estatut particular a la regió de Còrsega».

L'arribada dels socialistes al govern de França ha posat en marxa un ambiciós procés de descentralització que, en un país de centralisme tan arrelat i tan ben estructurat —que ha aconseguit fer-ne un model fins i tot per a l'exportació i, si no, que ens ho expliquin a nosaltres—, ha sotraguejat de soca-rel els fonaments mateixos d'una de les grans administracions que al món hi ha. Només en llegir que una institució tan sòlida, eficient i operativa com el prefecte està condemnada a desaparèixer no sols en les seves funcions, sinó fins i tot en el nom —ja que passaran a anomenar-se «comissaris de la República» amb comeses

ben reduïdes—, molts francesos han sentit com Napoleó es removia inquiet, amb un punt de desesperació, dins la seva tomba. La cosa, per alguns, arriba a uns límits que consideren inacceptables quan es tracta del projecte d'estatut particular per a Còrsega, que intenta anar una mica més enllà de la pura descentralització administrativa per tal d'encarar una línia inicial d'autonomia.

I aquí, en observar les reaccions extremes —que no solen ser mai les més generals, però que serveixen per a veure precisament allò que políticament no s'ha de fer— davant aquest projecte per a Còrsega, és quan ens adonem que la història es repeteix. Efectivament, per una banda, tots els diputats i senadors de l'oposició —de la dreta, per tant— han firmat el recurs que porta al Consell Constitucional el projecte de llei de l'estatut de Còrsega. I, no n'endeuen el motiu de fons? Doncs el diuen ben clar: «La noció d'estatut particular conté, més enllà de les intencions, riscos evidents de dislocació de la unitat nacional». ¿No trobeu que està ben construïda —molt a la francesa— aquesta

frase, amb aquest mot tan ben triat de «dislocació»? ¿No us sona d'haver sentit això mateix, però no pas en francès? Certament, la història es repeteix. També ho fa, alhora, per l'altre extrem. El Front d'Alliberament Nacional de Còrsega, en considerar que amb el projecte del govern no en té prou, dirigeix allò que en diu un «advertiment»: divuit atemptats amb bombes que, a més de danys materials, causen un mort i dos ferits greus. De segur que també això us ho coneixeu a bastament, i no pas referit, només, a Còrsega, sinó a situacions més properes a nosaltres.

Si calgués treure, de tot això, alguna conclusió, potser seria que també la història ens ensenya que no és pas amb escarafalls, de l'un extrem o de l'altre, com s'arriba a resoldre els problemes, sinó amb la tasca, menys vistosa i més incompresa sovint, però moltíssima més eficaç, del pas a pas, del dia a dia... tot i saber, també, que tota marxa té entrebancs i que l'exasperació mai no és bona consellera per a superar-los.

Josep Verde i Aldea

TRES VIDEOS - QUATRE BARS
Un conjunt de fonts i plantes que el transportaran a les nits meravelloses de CHIC.

Frente Bañero 3
Playa de Palma

Especialitat en
carn a la brasa i
pastes italianes

Hotel Festival

Platja de S'Arenal
Sortida n.º 5

Baster Joan Llabrés, de la Porciúncula

Després de tractar en el capítol anterior dels SELLETTERS, arribam a uns altres Menestrals, íntimament emparentats amb ells, puix que ambdós es dedicaven a l'elaboració dels aparells propis de les bísties. Ens referim als BASTERS, que, com a tals, han desaparegut de la nostra artesanía, si bé en moltes de poblacions ha perdurat fins als nostres dies el nom d'aquells industrials, que antany s'hi dedicaren.

El bast era un ormeig propi per a transportar tota casta de mercancies mitjançant les bísties, tant per les terres planeres com per les altes muntanyes, on no hi havia camí ni carrera, i si tant voleu, sols hi existien camins de bístia, camins de cabra o camins de tres peus. Hem tingut la immensa fortuna de poder parlar amb un venerable vellet, qui ens n'ha sabut donar algunes aclarícies. Es Mestre Miquel Baster, alies Poquet, que viu a l'humil i antiga barriada de Santa Creu de la nostra Ciutat, i que ja ha comptat nou desenes d'anys. Ell recorda que, de menut, vela com son pare, BASTER d'ofici, feia qualque bast nou i que n'adobava de vells. Ens ha afegit que, en aquell temps —parlant de les darreries del segle passat— era molt corrent l'ús dels basts tant a Ciutat com en els pobles.

Segons ell, un BASTER feia també de SELLETTER. Com que no sempre tenia basts que fer, fabricava també cabecades, colleres, seiles i altres arreus per a les bísties. Un bast venia a ser una espècie de sella, però amb una gran armadura de fusta, per a tragar mercancies a esquena de bístia. Escoltem com era un bast i de quines peces es componia.

— Són dues trinxes llargues de cuir, tan llargues que, partint de ses cabecades, arriben fins a dins es carro, passant per dins unes anelles, una a sa collera i s'altra an es selletó, per cada banda. Tenen dos dits d'amplada.

— Com mos descriu sa collera?

— És un ormeig, en forma de collar gros, que sa bístia naturalment du p'es coll. Té s'armadura de fusta, però va revestida de pell i està farcida de paia, de borra o de llana, que li serveix de coixí. Sa pell de s'animal no s'ha de malmenar ni poc ni gens. Va davant s'ossada de sa pitera i així sa bístia pot estirar més fort, quan va junyida an es carro o ha de llaurar o batre amb so carretó.

— Quin procediment seguiu per omplir-la?

— Venim i agafam paia llarga de blat o d'ordi, l'enrodillem i la fermam amb un fil, com si féssim una sobressada llarga. Tenim sa pell talaia i cosida en forma de sac, des d'un principi, segons ses mides convenients de sa collera. Llavors l'omplim amb manats d'aquesta paia, i malavetjam enredonir-la i donar-li forma, que sinó faria regruixos. Allà on ha de fregar més, hi posam pell de bou o badana de xot. Sa pell la mos duen d'Inca. Ses colleres de Mallorca són un poc diferents de ses de Menorca. Entre noltros, s'obrin per sa part de dalt, que se tanquen i s'asseguren amb unes sivelles, part damunt sa clenxa de s'animal. A Menorca, en canvi, són a s'enrevés, s'obrin per baix.

— Ara ve es selletó. És lo mateix que sa sella?

— Per amor de Déu 'nam a missa! No. No heu de con-

fondre ets ous amb ses cames-rostes! Una cosa és sa sella i s'altra és es selletó, maldament aquestes dues peces tenguin en comú que van damunt s'esquena de sa bístia. Sa sella és per seure-hi damunt, si un vol passetjar-se o anar d'un lloc a un altre. A cada banda hi sol dur un "estribo" de ferro, per pujar-hi millor. Damunt es selletó, en canvi, no hi poren seure. Aquest ormeig se posa a s'animal quan va junyit a un carruatge o ha d'estirar, en dur ses guarnicions completes. Va forrat de cuir o de pell, lo més adaptada a s'esquena de sa bístia. Per damunt es selletó hi passa es sofre. Així es pes de sa somada descansa millor damunt s'esquena de s'animal. Sentia dir an es veis que antigament hi havia es COIXINERS, que just se dedicaven a encoixinar ses guarnicions i que, un pic cada any, passaven per ses possessions, fent ets adobs necessaris.*

— Mos heu mencionat es sofre. En què consisteix aquesta peça?

— És una corretja ampla i gruixada de cuir, que passa per damunt es selletó i que, a cada extrem, hi té una espècie d'anella o baula, feta amb so mateix cuir. Dins aquestes anelles hi entren es dos braços d'es carruatge i així queden sostinguts i horitzontals.

— Es nom de barriguera mos sona a cosa de sa panxa...!

— Exacte! És una corretja, també de cuir, un poc més estreta que es sofre, que, anant d'un braç a s'altre d'es carro, passa per davall sa panxa de sa bístia i serveix perquè es carro no basculi, si du sa somada massa enrere o ha de pujar una capamunta.

— Quines peces mos manquen encara?

— Ara vénen ses reculeres. Jo les vos definiria com un conjunt de corretges, que passen p'es costats de sa bístia i també p'es seus darreres, per davall sa coa i, a sa banda de davant, acaben en dues xavetes de ferro, una per banda, que s'afiquen dins es forats que duen a posta es dos braços d'es carro. D'aquesta manera sa bístia va més segura i més subjecta, tant si avança com si recula.

— Mestre Antoni, quan érem petits sentíem dir a sa gent d'es camp sa paraula aixanguer. En què consisteix?

— Sa raó vos vessa...! Ha de fer ben molta d'estona això que deis. Quan vltros éreu menuts potser que encara n'hi hagués qualcun, però a poc a poc se perderen fins a desaparèixer de tot. Pot ser que lo únic que mos ha quedat sia es refrany que diu "et treuré un aixanguer de s'esquena", que se diu quan a un li volen fer ses busques endins...! Ets aixanguers s'empraven en aquell temps en què hi havia carros de parei o quan llauraven amb dos bous o amb dues bísties, perquè heu de sebre que, fins a primeries d'es nostre segle, es nostros antics CONRADORS llauraven amb bous. I a Menorca fa més poc temps encara. Ja mos ho diu sa cançó:

*Es dissabte i es dijous
són dies de festejar,
i jo m'he d'acohortar
amb s'arada i es dos bous.**

Un aixanguer era, idò, una trinxa ben reforçada de cuir, que trelen de damunt s'esquena d'es bou, i que tenia quatre dits d'amplària. Servia per subjectar s'espigó de s'a-

rada —o d'es carro de parei— an es jou. Sentia dir an es veis d'antany que a Sant Juan també li deien es dogalet. S'aixanguer tenia diferents formes, segons es pobles o regions, on s'empraven.

— Mestre Antoni, mos heu parlat com un llibre. Ara, si mos ho permeteu, una altra pregunta: quin temps vos du es fer una peça nova?

— Fosca d'auba! No diven "segons s'allot sa jugueta"? Idò cada peça du un temps diferent. Un tirany de llaurar o una corretja no mos du sa mateixa feina que un selletó. És bo de comprendre. Per regla general porem calcular que una collera mos du tres dies de feina. Un selletó un dia i mig. Per fer unes cabecades, mos hi posam a trenc d'auba i quan mos compareix sa fosca ja les tenim llestes. Ses riendes són molt bones de fer. Se tracta de talar unes trinxes llargues d'es cuir, les hi cosim una anella a un cap, i ja les tenim llestes. Vos hi he d'afegir que noltros sempre feim sa feina a mà. En canvi ses cases, que avui fan feina de cara an es turisme, han muntat unes grans maquinàries, que les fan retre molt es jornal.

— Soleu adornar ses guarnicions?

— Sí i no. Ses que s'han d'emprar a fora vila, no. No hi porem perdre es corbam, perquè pujarien més es flocs que ses castanyetes. L'amo, qui les mos comana, és es primer que no hi té cap pretensió. Una altra cosa són es guarniments per ses bísties, que han d'estirar a un carruatge, com és una galera, un cabriol, etc. Llavors és s'hora de treure tot s'estam. Vltros sabeu que, antany, els nobles i senyors volien lluir molt es betum. Per això venien i mos comanaven sa feina, així com ells la volien. Llavors noltros havíem de treure tot es suc d'es cervell, perquè mos sortís una cosa curra i ben feta. Hi jugàvem molt, posant-hi adornos, figures i dibuixos en relleu, i tires i més tires de claus de llautó —noltros les deim Claus de collera— que una vegada ben nets, lluen com si fossin d'or. Fins i tot en sos mateixos carruatges hi jugàvem tot quan volíem, posant-hi tota sa nostra fantasia, en adornar es cuir que hi posàvem. Ja vos fixareu en ses galeres modernes, en què es turistes s'hi passetgen, per Ciutat i per ses platges, com si fossin es reis de sa pampa o de ses batueques. Ses antigues eren millors i més ben adornades...!

— Quines eines soleu emprar es Selleters?

— Repunyaler...! Mirau per damunt aquest banc i dins aquell armari i treis comptes! Tenim mitges llunes per talar es cuir, tenim alenes senzilles i cordades, grifes i cornetes, agütes i compàs per prendre mides, tenim es traucador per fer traus, es retrador per fer es dibuixos, s'emborrador per omplir ses colleres i es selletons, claus de collera de llautó, de moltes castes i mides, s'anyita també per talar es cuir, es taiador de corretges es taiavoreres, s'estirador de pell i de dragons, es filaberquí —és es "berbiquí" d'es castellans— es gatzoll... Així mateix ja veis que amb tantes d'eines mos porem arreglar de lo millor!

(Continuarà)

IMPREMTA BAHIA

Carrer Pare Rafel Serra, 21
Tels. 26 27 69 - 26 32 31
S'ARENAL DE MALLORCA

ELECTRICA

SOMETIMES

INSTAL·LACIONS ELECTRIQUES-INDUSTRIALS
MONTATGES ELECTRICS INSTAL·LACIO

PLAQUES SOLARS PRESSUPOTS TELEFON 260624

**HOTEL
BAHIA DE PALMA**

Perruqueria per homes i per dones
Servei de restaurant

Sala de jocs
AL SERVEI DE S'ARENAL I DE MALLORCA

CAFETERIA SANT DIEGO

COQUES DOLCES CADA DIA
I AL VESPRE MUSICA DE PIANO

Equip del Club de Petanca Son Verí.

Equip del Club de Petanca Arenal.

Sbertades esportives

AGENCI D'ASSEGURANCES A S'ARENAL

MARE NOSTRUM

Carrer d'en Bergues, 50

Tel. 26 53 74

—Molt han canviat les coses al Club Esportiu Arenal. L'interès i la bona voluntat d'en Josep Dolç comença a deixar veure els seus fruits. Empat a Ca'n Picafort i al camp de l'Atlètic Rafal, victòria a costa de l'Artà (1-0) al Camp d'Antoni Roses. Quan escrivim aquestes retxes encara no s'ha jugat el Partit Arenal-Atlètic Balears.

—Una pregunta està en boca de la majoria dels aficionats. Qui és millor porter, en Villegas o en Pasqual? Les opinions estan dividides.

—El Club del "Bar la Estación" a la bretxa. Han fuit dels llocs de darrera i s'han encamellats quasi a mitjan lloc de la classificació general. La labor del "mister", García Olivares, "Koqui" és molt

acabada. La directiva i els jugadors estan tots molt contents. Enhorabona i endavant, amics del BAR LA ESTACION.

—N'Andreu Gelabert, que cuidava l'equip de l'Arenal —categoria aficionats—, és ara l'encarregat de l'equip de la Porciúncula. N'Andreu va deixar l'Arenal de manera estranya. Ningú sap la realitat de l'escanpada d'en Gelabert. A ell li agradava jugar molt a tècnic i això no sol agradar molt als entrenadors de l'equip titular. Ni tampoco als altres entrenadors. Cada cosa al seu temps i a l'estiu xigales, diu el refrany popular.

—L'equip de balonmà femení de Sant Vicens de Pauï acaba de fer campió en la seva categoria i a més sense perdre cap partit.

L'entrenador que és en Lluís Blanco i Perez està fent una tasca molt important.

—Per cert, a l'homenatge que tengué per escenari el Restaurant Montebello a les joves balonmanistes, el batle de Llucmajor que és en Miquel Clar, va dir que ben prest S'Arenal tindrà un camp poliesportiu per a practicar les diferents modalitats de esports. Molt bona aquesta notícia donada pel senyor batle de Llucmajor.

—En Rudim boxador arener està preparant-se per acudir als campionats d'Espanya categoria amateur. En Rudi te el projecte de fer un bon paper als esmentats campionats a fi de poder passar al camp professional. El preparador d'en Rudi és en Paquito Adrover.

—EL CLUB PETANCA ARENAL participa en diferents categories als tornejos oficials. Una destacada labor la d'aquest club esportiu "petanqué" que fundà en Sebastià Mas Ballester i que ara presideix el senyor Bennasser.

—Diuen que se fundarà un altre club petanqué a la Urbanització Badia Gran, Endavant amb ses bolles i es bolitxe...

—Per altre banda, EL CLUB DE PETANCA SON VERI segueix en marxa i endavant a la competició oficial. En Josep Coll, el seu president està com

sempre entusiasmat amb els seus jugadors. EL SON VERI fou el primer club de la zona que participa a competicions oficials. A més, organitzà l'any 1974 uns campionats d'Espanya en totes les categories.

—En Pere Caldentei, destacat toretjador mallorquí ara ja retirat de les places de braus, diu que esta disposat a col·laborar si es fa un recinte per a "becerradas o charlotadas" a S'Arenal, però amb bous amb banyas. De bon de veres. Lo que faltava!

—Ningú sap si vendrà el Cordobes o no, però n'hi ha que volen fer curses de braus a S'Arenal. Ja en feren un any per les festes populars a S'Arenal a dins el Torrent dels Jueus "Oreja i rabo!"..

—En Joan Llompat entrenador dels alevins del Club Lactancia se troba aquests dies entre nosaltres. En Joan està complint les seves obligacions militars davers Galicia. Benvingut Joan i bones vacances.

—El corredor ciclista local Romera s'està preparant per prendre part a la majoria de carreres del terme nacional. I ja que parlem de ciclisme, ¿qui és el president de l'històric Club Ciclista Arenal? Esperan que qualcú ens doni resposta, Qui és...?

—Què passa amb l'Atlètic Arenal? Torna o no torna? Que diu en Josep Perez Castillo al respecte? I en Toni Martí que?

—N'Antoni Rueda, un jugador que és de S'Arenal i que juga al Club de Fútbol Llucmajor. Fitxarà prest al Club del Bar Jamaica? Diuen que "Puede ser". Pareix que hi ha gestions, esperem...

—A les aigües de la nostra badia s'ha disputat aquest mes passat el "II mes Nautic Mare Nostrum". Molte competició, molta competitivitat. Una autèntica manifestació popular i meravellosa de la vela. En Jaume Rosselló i Fullana, secretari tècnic ha tengut molte de feina però ha valgut la pena.

—Un deportista que ha destacat ha estat el jove Carles Diaz en la categoria de "FINN". Atenció a n'En Carles Diaz. Es una gran promesa de la vela.

—El Club Juvenil Parròquia Arenal segueix triomfants. En Cabrera, el nou entrenador treballa i molt en la preparació de les joves figures areneres. N'Enric Ogazon que era l'entrenador també fa la "mili".

—El Club de Fútbol Brasilia està classificat a un dels llocs de vanguardia a la classificació general de

III- regional. Endavant BRASILIA.

—El destacat atleta local JOSEP PENALVER I NIETO està fent una magnífica labor de promoció en l'esport de l'atletisme. El III Marathon Platje de Palma que acaba de disputar-se és un altre demostració de "querer y no poder" Enhorabona!

—Els Clients de CAS BASTER varen desafiar als del BAR COVES a un campionat de truc. Els de Ca's Baster guanyaren de 17 a 8, una clara superioritat de l'equip visitant ja que el joc fou al bar Coves. La revenja serà el mes que ve a Ca's Baster. Per celebrar-ho hi va haver un sopar de companyoia al Bar Andreu de Ca'n Pastilla. Sopar que varen pagar entre tots, i que no és guapo això?

Els Joves del CLUB TOTS JUNTS també s'han interessat per aquest joc tan mallorquí des TRUC i han desafiat als clients de Cas Baster. Ja veurem com acabarà tot això.

—S'està preparant el "I Torneix Mare Nostrum de Billar Americà" al Club Don Benito del carrer de Sant Bartomeu. En Miquel Bordoy està tot entusiasmat. Serà gros! Són molts i bons.

•SBERT

Bartomeu Bover i Ramis campió del quart torneig Club Petanca Son Verí 1975.

Pajarería

ARENAL

VENDA D'OCELLS EXÒTICS I
MENJAR PER A TOTA CASTA
D'ANIMALS DOMESTICS

Plaça dels Nins, 26 - Tel. 267664 - S'Arenal de Mallorca
Amés disposam de:

CONSULTORI VETERINARI
ATÈS PELS DOCTORS J. BONET i J. LEOZ
VISITES, VACUNACIONS, CIRURGIA, ETC.
DIMARTS i DIJOUS, DE 7 A 9 DE LA NIT

L'Atletic Son Verí

Un nou Club de Futbol neix al nostre poble. Quan els pobles no tenen govern s'esbraven amb l'esport, el Barça que és més que un club n'és un exemple, s'Arenal amb una dotzena d'equips de futbol també. No tndrem ajuntament, però de futbol...

El nom del nou club és l'Atlètic Son Verí.

En Vicenç Bernat i Maimó és el president, en Guillem Vidal i Bover l'entrenador i en Miquel Tugores el massagista.

Els jugadors, tots son mallorquins de s'Arenal, Joan Redondo, Josep Nuñez, Felip Nieto, Josep Lluís Lumbreras, Josep Escobar, Salvador Fernandez, Antoni Atudo, Francesc Torres, Joan Ma. Mayero i Josep Melis.

Ara començaran a jugar partits amistosos, la temporada que ve miraran de federar-se.

El Sant Vicenc de Paül, campió

El passat dia 12, al Restaurant Montebello de Les Palmeres i organitzada per l'Associació de Pares del Col·legi de Sant Vicenç de Paül, va tenir lloc un sopar-homenatge a les components de l'equip de bàl·onmà femení SANT VICENÇ DE PAUL que al campionat de lliga s'han proclamat campiones.

A l'acte hi assistiren, el batle de Llucmajor D. Miquel Clar, D. Tomàs Cantallops de la Delegació del Consell Superior de Deports, la Directora del col·legi, el president de l'Associació de Pares i membres de l'Associació al igual que familiars i amics de les jugadores.

Cal destacar el gran triuñf d'aquest equip, que en tota la lliga no ha perdut ni un partit, aconseguint 349 gols, cosa que dona un promig de 32 gols per partit, i n'ha encaixat només 104.

Digne d'esmentar es la gran labor i feina diària que ha fet desinteressadament en Lluís Blanco, com a entrenador de l'equip, i al mateix temps president de l'Associació de Pares.

Al final del sopar hi va haver diversos parlaments par part de les autoritats assistents, augurant tota

casta de ventres pels nous enfrontaments.

A continuació, entrega de premis i trofeus a les jugadores, trofeus del Magnífic Ajuntament de Llucmajor, un xandal per cada jugadora, donat pel Consell Superior d'Esports, i una fotografia de l'equip —la que acompanya aquest reportatge— donada per l'Associació de Pares a cada jugadora.

Desitjam des d'aquestes línies felicitar a les components de l'equip, Col·legi i Associació de Pares, desitjant a tots exit per a les activitats que duen a terme, de les quals en un altre ocasió ens ocuparem més detengudament.

TOMEU SBERT

Els Alevins opinan

—Nom i llinatges?
—Pere Lluís Serrano Olmo.

—Lloc i data de naixement?

—Ciutat de Mallorca, el 17-7-69.

—Lloc i equip on jugues?

—U.E. Lactància Aleví, juc de líbero.

—A quin lloc acabareu classificats?

—Entre els primers.

—El teu equip Nacional preferit?

—La Real Societat.

—El jugador que més admires?

—Lopez Ufarte.

—Dins quin lloc acabarà l'Espanya al Mundial 82?

—Entre els sis primers.

—Amb quin jugador t'agradaria semblar-te?

—A n'En Pirri.

—Si arribasis a figura,

Dins quin equip t'agradaria jugar?

—Amb el Real Societat.

—Un color?

—Groc.

—Un nom?

—José Luis.

—El teu hobby, apart del futbol?

—La pesca submarina.

—El teu plat favorit?

—La paella.

—T'agrada llegir?

—Sí.

—Quines lectures prefereixes?

—Històriques.

—El teu historiador preferit?

—No tenc preferències.

—Com veus l'Arenal actualment?

—Molt malament, encara que té equip per a jugar millor.

—Dins quin lloc acabarà classificat a la lliga?

—El 6é o 7é.

ANTONIO GIMENEZ I SANCHEZ

CONFECCIONS I ARTICLES DE PUNT

Merceria i perfumeria

AMADA

Carrer Berga, 26

Telefons 263374 - 267947

Bodes, comunions Batetjos i Festes

TEBAR
FOTOGRAF

Carrer Berga, 26

Telefs. 263374 - 267947

ARENAL - MALLORCA

ALBORADA

RESTAURANTE GALLEGO

EL ARENAL

PALMA DE MALLORCA

Carretera Militar, 269

Teléfono 26 07 25

BAR DON BENITO

us trobareu be amb Na Vicky i en Miquel

INTERNACIONAL PUB

Edifici Don Benito

Carrer de Sant Bartomeu, 63

Aprop del Camp de Fútbol

**LLEGIU CADA MES
LLUCMAJOR
DE PINT EN AMPLE**

Instruim-los

No sempre trobem els arguments que puguin defensar eficaçment les nostres conviccions; i qui diu arguments diu maneres d'explicar. Per això em sembla tan encertat el que ha escrit Josep Maria Ainaud de Lasarte en un article publicat al «Correu». Ve a dir que la gent que ara vol negar que Catalunya és una nació és la mateixa gent que no fa gaire temps negava que la llengua catalana fos un idioma. Sense cap por al ridícul, i sense cap respecte a la pròpia ignorància, afirmaven que era un «dialecte».

Amb el temps i una canya —o sigui lluitant amb tossuderia pacient contra el temps i el sabre—, i a força de congressos, declaracions d'experts i lingüistes d'arreu del món i d'altres evidències, els hem fet admetre que el català és un idioma, un fill del llatí com el francès, l'italià o el mateix castellà.

Ara està repetint-se l'actitud negativa davant d'una altra realitat catalana: Catalunya com a nació és un concepte que encara no ha estat acceptat per tothom. Diu Ainaud «que si admetem que Catalunya és una nació ja no sabem què és Espanya». No saben, és clar, què és una cosa ni l'altra, i en comptes de voler aprendre ensenyen el llautó dels seus immediats interessos polítics. És fantàstic: els mateixos polítics que manaven amb Franco i ens negaven l'«idioma» ara manen des d'UCD, des d'AP o des de la concertació i ens neguen la «nació». Tornen a fer, en aquest cas, un plantejament totalment acientífic i partidista. Sembla que l'experiència del ridícul que, com a persones suposadament cultes, feien amb el «dialecte» no els afecta. Són, com deien els falangistes, «inasequibles

al desaliento», però quan hom s'entossudeix a fer una professió tan pública i repetida d'ignorància potser valdria la pena de ser una mica «assequible al razonamiento». Tampoc no és tan difícil saber que el concepte de Catalunya com a nació és anterior al de nació aplicat a Espanya.

Com diu Ainaud, «seria bo clarificar definitivament aquesta qüestió. No és bo que els polítics formulin afirmacions sense prou base científica. Ja sabem que una cosa és la política i una altra la ciència, però no és una bona política la que es basa en un error científic». Emprant l'expressió que és moda, és «desestabilitzador» i «anticonstitucional» venir-nos a burxar dient que Catalunya és una «regió», com era innecessàriament provocatiu qualificar-nos el català de «dialecte».

Que alguns polítics espanyols tenen capacitat d'aprendre no es pot pas negar. El ministre Martín Villa acaba de dir que «una guerra civil és abans que tot un gran fracàs històric, i la nostra també ho fou». N'hi ha que són més lents, i d'altres més ràpids, però la majoria dels deformats per l'educació franquista —com jo mateix— poden arribar a veure-hi clar. Si els ajudem. Les personalitats polítiques i culturals catalanes —moltes de les quals defensaven, anys enrera, la veritat científica de l'«idioma»— en aquest moment del nostre país estan obligades a proclamar, amb la serena energia que dona la cultura històrica, la realitat de la «nació». Si és que «estabilitat» no vol dir la resignació a viure en un «estable»...

Josep M. Espinàs

El canvi de nom del carnet de conduir s'ha de fer de franc

Girona. — La direcció general de Trànsit ha comunicat a les direccions superiors territorials catalanes que no es pot cobrar cap taxa pel canvi de nom del carnet de conduir, en els permisos de conduir, segons explica una carta de Juan-Antonio Felices Huarte, director de Trànsit de Girona, al senador Francesc Ferrer i Gironès.

L'escrit del director de Trànsit de Girona especifica que la decisió de fer aquest tràmit sense cobrar res s'ha pres perquè es tracta d'un dret que està escrit en la Constitució i en els Estatuts d'autonomia.

Francesc Ferrer i Gironès, senador per Girona, va escriure la carta de consulta al director de Trànsit perquè havia «rebut queixes sobre les exigències administratives que aquesta direcció té establertes».

Diu en la seva carta Francesc Ferrer que en cap oficina pública no cobren taxes de cap mena per a inscriure en català allò que sempre ho ha estat.

HONORIFIQUEM ELS NOSTRES ARTIFEXS LLUCMAJORERS

Obra poètica de
CLIMENT GARAU I SALVA

En Climent Garau i Salvà, arenaler durant l'estiu i esporàdic col·laborador d'aquest periòdic ha publicat un recull de les seves poesies dedicades a personalitats de Llucmajor.

Un llibret que recomanem als qui estimin lo nostro. Es pot trobar a les llibreries de S'Arenal.

Llorenç Riber

Enguany fa cent anys que a Campanet i en el si de la família de procedència ciutadana Riber-Campins naixia un nin a qui posaren el nom de Llorenç. Als onze anys inicià els estudis a l'Escolania de Lluc passant el 1895 al Seminari de Mallorca, on aviat es dedicà a la poesia. El 1900, el Bisbe Campins el nomenà patge seu, i obtingué premis importants a certaments i jocs florals a partir de 1903.

Ordenat sacerdot el 1905, aquell mateix any fou nomenat catedràtic de retòrica i poètica i perfecció de llatí al seminari. Entusiasta del moviment catalanista —ja de seminarista ajuda Antoni M. Alcover en l'Obra del Diccionari— col·laborà activament a la revista literària «Mitjorn» i intervingué al Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana a Barcelona l'any 1906. Proclamat mestre en gai saber als Jocs Florals de 1910, el 1912 publicà el llibre de poemes «A sol ixent», que el qualificà com el millor deixeble de Miquel Costa i Llobera, molt menys contingut, molt més barroc i més entusiasta pel món greco-llatí que el seu mestre. Desistí d'incorporar-se a la vida literària del moment, el 1913 s'instal·la a Barcelona, on féu de capellà d'una família aristocràtica i treballà com a traductor al Foment de Pietat i a la Fundació Bernat Metge. Continuant la trajectòria iniciada a «Lliris del camp», escrit el 1909, redactà llibres religiosos en prosa més o menys poètics i retòrics: «Vida i actes del Reverend Mestre i Benaventurat Màrtir Ramon Llull en 1916», «Els sants de Catalunya» (1919-22), «Els camins del Paradís perdut» (1920), «Vida

abreujada del Benaventurat Ramon Llull» (1921), «Any cristià» (1929-30), i «Per l'altar i per la llar» (1928).

El 1917 publicà un llibre de poemes hagiogràfics (Les Corones) i, després de traduir Virgili (1917), reprengué la pròpia obra amb «A sol alt» (1924), que representà el final de la seva activitat com a poeta, poc en sintonia amb els corrents literaris en voga. Des d'aleshores intensificà, en canvi, les col·laboracions en diaris i revistes. El 1927 fou nomenat «representant regional» de Mallorca a l'Academia Española de Madrid, cosa que li valgué l'enemistat d'Antoni M. Alcover i la suspicàcia del Clergat català, perseguit per la Dictadura. Des d'aquell moment augmentà les seves relacions amb Madrid, on s'establí d'una manera definitiva després de la guerra civil. A poc a poc s'anaren refredant les seves conviccions catalanistes i el 1935 comença a col·laborar a la revista dretana de Ramiro de Maeztu «Acción Española», bé que el mateix any aparegué el seu volum de memòries «La minyonia d'un infant orat».

Del juliol de 1936 fins al 1939 visqué a Campanet —on havia anat a passar les vacances d'estiu— i donà classes a l'Institut Ramon Llull de la ciutat de Mallorca. Després de la guerra, feu un bon nombre de traduccions en castellà, a preu fet, i escriví llibres de divulgació històrica, també en castellà.

El 1949 foren iniciades les seves «Obres completes catalanes», el segon volum de les quals sortí pòstumament l'any 1962. Havia mort el 1958.

Homenatge a Mossen Bartomeu Gomila

Proxim el canvi de rector a la Parròquia de la Mare de Deu de la Llacuna de S'Arenal, és dura a terme durant aquests mes de març, una festa d'homenatge al qui fins ara és el pastor de la nostra feligresia Mossen Bartomeu Gomila i Vallespir.

Cal destacar, la construcció del nou temple parroquial que es va començar l'any 1970, una obra molt costosa i ambiciosa duita a terme durant aquests anys gràcies a la lluita constant de Mossen Bartomeu.

Una comissió s'ha reunit aquests dies i està preparant una sèrie d'actes en honor i respecte al Rector de S'Arenal. Des de «S'Arenal de Mallorca» demanem a tots els veïnats, estiuetjants i amics del nostre poble que prenguin part a aquests actes amb el mateix entusiasme que posà l'homenatge en la seva llarga tasca en benefici de S'Arenal.

BARTOMEU SBERT

CLINICA VETERINARIA (CIRUGIA D'ANIMALS DE COMPANYIA)

CONSULTES TARDES
PLATGE DE S'ARENAL,
SORTIDA N.º 2
ENTRE BALNEARIS 3 i 4
Tel. 23 33 94

LAS MARAVILLAS LLOGUER DE COTXES CAR HIRE

Llaüt, 40 - Tel. 26 41 25
Les Meravelles
S'Arenal de Mallorca

Moviment d'objectors de consciència

Que són els objectors de consciència?

L'any 1967 la Comunitat de l'Arca de Barcelona i Lanza del Vasto organitzaren un campament d'estiu sobre la no-violència decidint enviar cartes al Ministeri de l'Exèrcit; també es prenen contactes amb objectors estrangers.

El mes d'abril de 1970 un Consell de Ministres, de manera imprevista, envia a les Corts un projecte de llei sobre l'objecció de consciència per motius religiosos. Aquesta primera passa, encara que petita, va ésser rebutjada.

Les causes eren: "Si se aprueba este estatuto se abrirá una brecha en la integridad de la patria y en la igualdad de los españo-

les". Un procurador, metge militar, va demanar que els objectors de consciència estiguessin sotmesos a tractament psiquiàtric, ja que eren paranoics i que si qualcú els hi duia la quantra s'afuaven.

Així hi tot hi va haver una mica de conscientització del tema i una sensibilització pública.

A l'any 1971 va sortir el primer objector catòlic no-violent, Pepe Beunza, que va ésser empresonat, i es començà una campanya internacional de recolzament, la primera acció fou la "MARCHA A LA PRISION" a peu de Ginebra a la presó de València però pogueran atravesar la frontera espanyola; Pepe Beunza és condemnat a

quinse mesos de presó per desobediència.

Al maig surten dos objectors més que són condemnats a 3 anys de presó, i llavors a acabar la mili a un batalló disciplinari al Sahara, més 6 anys p'el delite de sedició, i un mes dins un manicomi.

A l'estiu per diferents ciutats de l'Estat Espanyol hi va haver encartallaments damenant la llibertat p'els objectors, després de les detencions alguns estrangers foren expulsats y altres multats. A partir d'aquí es remeté altra volta el projecte de l'objecció de consciència a les Corts. Allà Blas Piñar diu: "La actitud humilde de los Testigos de Jehova, se convierte en los católicos en

actitud subversiva. Estamos ya tan acostumbrados a estos movimientos de opinión contra el régimen español, que nada puede extrañarnos... como ocurre en el caso Beunza y los Testigos de Jehova... porque existe una campaña internacional...". El senyor Barroso ex-ministre del Exèrcit va dir: "Esto es una maniobra soviético-diabólica" i altres que se fomentava una "descatolización del Estado Español"; Aixó va motivar que el tinent-general Díez-Alegria, partidari d'una solució ràpida i definitiva, abandonés públicament la comissió; ja hi havia uns dos-cents detinguts.

(Continuarà)

A la Porciúncula tenen un àrbitre

En Domingo Genovart i Amengual, va néixer a Sineu ara fa 33 anys. En fa 10 que viu a S'Arenal.

Com és que fas d'àrbitre?

Som directiu del Club Esportiu La Porciúncula. La Federació va obligar el club a posar un àrbitre si volíem federar-nos. Jo, que m'agrada el futbol i que per motius econòmics de jove no vaig poder ser fut-

bolista, ara que tenc la vida resolta econòmicament puc dedicar-me a arbitrar.

Arbitrar és sovint un problema: agressions, insults... A tu, com te va en aquest aspecte?

De moment no n'he tengut cap. Per tot allà on he anat m'han donat l'enhorabona.

Aspiracions com a àrbitre?

Arbitrar a tercera divi-

sió nacional: Catalunya, València i les Illes. L'estranger no m'interessa.

Altres activitats esportives?

Cicloturisme, footing... Ets l'única àrbitre a S'Arenal?

De moment, que jo sabí, si.

Quina és la teva professió?

Tenc una botiga de confecció.

Jugadors del Bar La Estación

Nom, lloc i data de naixement.

Juan Pascual Fernández. Albacete. 31-12-50.

Quants d'anys dus a Mallorca?

27 anys, un a Puigpunyent i 26 a S'Arenal.

Tu xerres el mallorquí tan be com el castellà malgrat ésser immigrant. Consideres important la integració lingüística i cultural dels immigrants?

Si, és molt important per a les relacions amb l'altra gent, pots fer molts més amics.

Trajectòria esportiva?

Aficionats del Brassilia. Ara dues temporades amb el Bar La Estación.

Principal tret del teu caràcter?

La alegria.

Quina qualitat prefereixes en un home?

Que treballi i mantengui la família.

I en la dona?

Que cuidi de la casa i

dels nins.

El teu principal defecte?

Ésser baix d'estatura.

Ocupació preferida?

Passetjar amb la família i anar al cine.

Somni de benestar?

Un bon xalet i poder finançar un bon equip de futbol.

Un color?

El vert.

Un aucell?

El canari.

Què és el que més detestes?

La feina.

Do-natural que t'agradaria tenir?

Més intel·ligència.

Que li manca a S'Arenal?

Unió entre els veïnats. Que li sobra?

Imposts i delinqüència.

Independència municipal?

Bona i necessària.

El teu lema?

Lluitar per la vida.

Encreuat

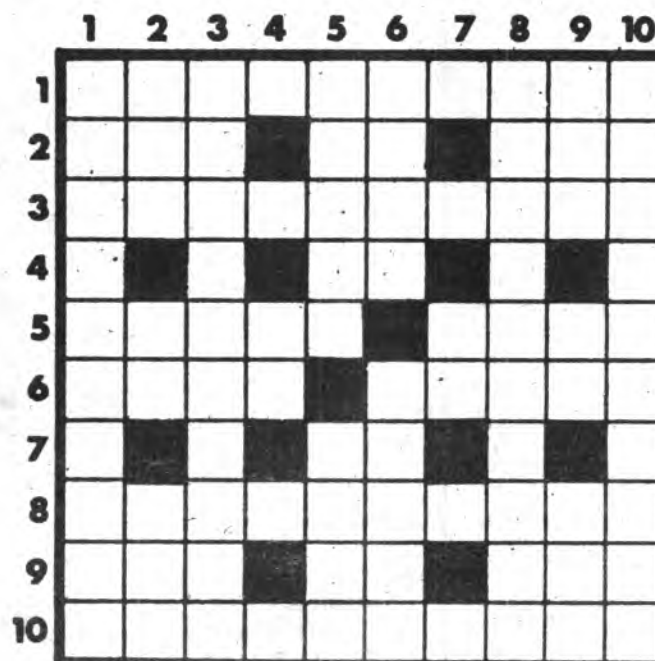
Horizontals

1. Tardana. — 2. Interjecció il·lenca. Alimant. Al revés, patriarca bíblic. — 3. Nota musical, l'entonació de la qual és un semitò més alt que la seva entonació normal (pl). — 4. Dos-cents. — 5. Fa udols. Bru. — 6. Sala destinada a fer-hi classes. Al revés, peça de vestir que cobreix el tronc, amb quatre faldons, que usen els pagesos en algunes contrades (pl). — 7. Al revés, gos. — 8. Al revés, elegixi de nou. — 9. Portar. Al revés, delicat. Culpable (fem). — 10. Pronominalment, s'adhereixen formant terres.

Verticals

1. Persuadida de no fer alguna cosa. — 2. Al revés, composició poètica. Porta. Cop donat al baló o pilota amb el peu. — 3. Que rossola. — 4. Nota musical. — 5. Heroica. Al revés, ciutat soviètica. — 6. Rancallós. Al revés, extrema dificultat de respirar (pl). — 7. Forma del pronom de primera persona. — 8. Ordre d'insectes mastegadors, amb quatre ales membranoses i reticulades. — 9. Bata amb mànigues. Símbol del ruteni. Vocal repetida. — 10. Estaran amb ànsia

J. Ruisselma

Solucions

H: 1. Darrerència. — 2. Ido. Pa. èon. — 3. Sostinguts. — 4. CC. — 5. Udola. More. — 6. Aulla. sepul. — 7. ac — 8. ixiegeleer. — 9. Dur. if. Rea. — 10. Aterrossen.

V: 1. Dissuadida. — 2. ado. Du. Xut. — 3. Rossolair. — 4. La. — 5. Epica. agir. — 6. Rang. scto. — 7. Me. — 8. Neuplers. — 9. Cot. Ru. Eee. — 10. Ansietaran.